...N MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

...PAUTUS TAPAH-
...ENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TORSTAINA ELOKUUN 4 P:N — SUDBURY, ONT., CAN. — THURSDAY, AUGUST 4, 1921

V VUOSIKERTA—VOL. V

...EN TALOUDELLISEN INTER-...IONALEN KONGRESSIN PÄÄTÖKSIÄ

...TEAN YHTEISTYÖN KOLMANNEN INTERNATIO-
...SSA. TUNNUSTAA SEN VALLANKUMOUK-
SELLISET PERIAATTEET

...k. 12 p. — Mosko-
että Moskovassa
...i- ja teollisuus-In-
...gressin käsitelleen
...tionalen asemasta.
...tyivät Sergiev Ve-
...aksasta sekä Sirol-
...skasta. Kumpikin
...edustivat sisäisestä
...via Ranskan syndi-
...ta kumpikin puhui
Taloudellisen In-
...Kommunistisen In-
...tava läheisessä yh-
...skenään. Kongres
...ksi päätöspontta.
...ekirjottanut Loso-
...rovitsh Venäjältä,
...ista, Tom Mann
...ssi ja Rosmer Rans
...sasta ja Volan Nor

...en sanamuoto.

...tyksen sanamuoto

...työläisten ja kapi-
... kaikissa maissa
... pulakauden takia
...n, leppymättömän
...teen,
... taistelun kehitty-
...enluokat joka päi-
...vemmin välttämät-
... porvaristot teolli-
...a sekä sen ohella
...vallasta, ja koska
...voidaan saavuttaa
...n diktatuurin ja
...kuntajärjestelmän
...a,
... vallitsevat kapi-
...ussa porvarillisen
...misen puolesta jo
...essa määrässä yh-
...ttämään kansalli-
... järjestönsä sekä
...oudellisella alalla,
...ien porvarillisten
...n rintaman sekä
... hyökkäystä var-
... eteenpäinmenoa

...ikaisen luokka-
...proletaarien voi-
...istä, mikä puoles-
... täytyy olla mitä
...ankumouksellisen
... järjestöjen välil-
...oisesti III Inter-
...sen Taloudellisen
...illä samoinkuin
...ististen järjestö-
... järjestöjen välil-
...ressi päättää:

...n toimenpiteisiin
... taloudelliset jär
...aistelevaan kan-
...ön, jotka yhdis-
...loudellisessa In-

...isimman läheiset
...nalen, vallanku-
...enliikkeen etu-
...llä pohjalla, että
... kummankin toi-
...teassa, yhteisten
... kautta j.n.e.
...uilla siteillä on
... toimeenpaneva
...it yhteisissä val-
... toimenpiteitten
...den yhteisessä
...ä kansallisessa
... mittakaavassa.
... maahan nähden
...tömyytenä pyr-
...llankumouksclli-
...estöt ja aikaan-
...s ja päivittäinen
...mmattiyhdistyk-
...olueiden välillä
...sin päätöksien

...ätösehdotus.

...it esittivät toi-
...n, joka kuului

...iitä suhteesta,
...aloudellisen In-
...mmunistisen In-

ternationalen välille, kongressi päättää, että Taloudellisen Internationalen tulee säilyttää täydellisen itsenäisyytensä, eikä se voi tunnustaa Kommunistista Internationalea moraaliseksi johtajakseen. Kongressin, joka toivoo saavuttavansa mahdollisimman suuren yhteenkuuluvaisuuden proletariaatin vallankumouksellisten voittojen saavuttamiseksi, on kuitenkin etsittävä keinoja taatakseen toimivan yhteyden Kommunistisen Internationalen kanssa, ilman että kumpikaan joutuu toinen toisensa alaiseksi.»

Syndikalistit hävisivät.

Kummastakin päätösehdotuksesta toimitettiin äänestys. Tällöin ensimäinen päätösehdotus hyväksyttiin 282 äänellä 35 vastaan. Ainoastaan kahden maan, Argentiinan ja Hollannin, edustajisto kokonaisuudessaan äänesti ensimäistä päätösehdotusta vastaan. Kokousillan suurin yllätys oli siinä, että koko Espanjan edustajisto äänesti ensimäisen päätösehdotuksen puolesta. Syndikalistiset puhujat, jotka vastustivat kaikkea yhtenäisyyttä Taloudellisen Internationalen ja kommunistisen Internationalen välillä, olivat erikoisesti viitanneet vallankumouksellisiin espanjalaisiin syndikalisteihin todistukseksi siitä, että syndikalistit eivät ole sosialipatriootteja, vaan todellisia vallankumouksellisia. Espanjan edustajiston johtaja lausui selityksessään, että Espanjan syndikalistit eivät enää ole poliittisesti puolueettomia. Nykyisessä tilanteessa on vain kaksi yaihtoa — joko Amsterdam tai Moskova, eikä ole vähintäkään epäilystä siitä kumpaako tietä espanjalaiset syndikalistit kulkevat. Tätä espanjalaisten selitystä tervehdittiin valtavilla suosinosotuksilla. Ruotsalaisista edustajista kolme äänesti Ranskan syndikalistien päätösehdotuksen puolesta. Norjalainen edustajisto äänesti ensimäisen päätösehdotuksen puolesta.

Kongressin muita asioita.

Senjälkeen kun ylläoleva tärkeä kysymys oli ratkaistu, kului illan loppuaika Englannin kommunistipuolueen edustajan Bellin esitelmässä. Tärkeimmät kohdat hänen esitelmässään olivat hänen vetoomuksensa ammattijärjestöille pyrkiä siirtämään työttömyyskysymys taloudelliselta näkökannalta poliittiselle näkökannalle. Kaikkien maitten suunnattomat työttömäin armeijat täytyy tehdä voimakkaiksi aseiksi koko työväenluokalle sen vallan puolesta.

Äänioikeus kongressissa.

Taloudellisen Internationalen kongressin ensimäisenä istuntopäivänä hyväksyttiin päätös, jonka mukaan seuraavat valiokunnat asetettiin:

Ensiksi työväestön kontrollivaliokunta, toiseksi järjestökysymystä pohtiva valiokunta ja kolmanneksi taktiikkakysymyksiä käsittelevä valiokunta.

Punaisen Taloudellisen Internationalen nimessä ehdotti Losovski seuraavan edustusperustuksen: Saksa, Englanti, Ranska, Italia, Espanja, Tshekko-Slovakia, Puola, Itä-Gallitsia, Venäjä ja Amerika kukin 16 ääntä. Belgia, Hollanti, Sveitsi, Rumania, Irlanti, Canada, Mexico ja Kreikka kukin 8 ääntä. Kaikilla muilla mailla on yksi ääni.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kun heti toisen istunnon alkaessa saatiin tieto Espanjan ammattijärjestöjen puheenjohtajan Emelio Boulin, sihteerin Jose Dominigo Rodriguezin ja ent. rahastonhoitajan Ramon Orlandisin kauhistuttavista murhista, niin kongressi kunnioitti näiden murhattujen työläistaistelijoiden muistoa nousemalla seisomaan.

Senjälkeen Rosmer sai puheenvuoron, tehden selkoa Internationalen väliaikaisen toimiston toiminnasta.

Yleinen keskusneuvosto valittu.

Moskova, heinäk. 30 p. — Taloudellisen Internationalen Neuvostoon kuuluu neljä jäsentä Venäjältä, kaksi jäsentä Saksasta, Ranskasta, Englannista, Amerikasta, Italiasta, Espanjasta ja Tshekko-Slovakiasta sekä yksi jäsen kaikista muista maista. Losovsky on valittu neuvoston puheenjohtajaksi ja Mann sekä Meyer varapuheenjohtajaksi.

Toronton karpenterit uhkaavat lakkoutua

Toronto — Karpenterien piirineuvoston puheenjohtaja A. Lyon ilmottaa että mainittu järjestö on päättänyt julistaa yleisen karpenterien lakon siinä tapauksessa että urakoitsijat täyttävät uhkauksensa palkkojen alentamiseen nähden. Me tulemme taistelemaan palkkojen alentamista ja ei-union työvoiman käyttämistä vastaan katkeraan loppuun saakka.

Kun Mr. Lyonilta tiedustettiin tulisivatko union jäsenet tottelemaan piirineuvoston määräyksiä lakkoon nähden, vastasi hän, että me panemme kurin käytäntöön jokaiseen jäseneemme nähden. Mr. Lyon viittasi myöskin, että toiset rakennustyöläisten järjestöt tulevat hyväksymään saman taktiikan palkkojen alennukseen nähden.

Imperialistien uudet vehkeet paljastuvat

Vastavallankumouksellisten salaliitto Pietarissa neuvostohallitusta vastaan paljastettu

Moskova (Radiosanoma) — Vasta vallankumouksellisten toimintaa silmälläpitävä neuvostohallituksen erikoiskomitea selostuksessaan viimeisestä vastakumouksellisten salaliiton paljastumisesta Pietarissa ja läntisissä maakunnissa, kertoo ententen vakoilulaitosten olleen sekaantuneena siihen ja avustaneen sitä. Salaliiton johtajana on toiminut eräs monarkistinen professori Taganstsev, joka tunnusti Ranskan vakoiluagenttien toimineen yhdessä heidän kanssaan, suunnitelmana ollen murhata johtavat kommunistit ja neuvostohallituksen viranomaiset, räjäyttää ilmaan virastoja, tehtaita, rautateitä ja myrkyttää punaarmeijalaisia, jne.

Pietarin salaliittolaiset tunnustivat myöskin osallisuutensa Kronstadtin kapinaan, joista huomattavimmat johtajat olivat ententen palkkaamia kätyreitä.

Läntisissä maakunnissa olivat vehkeilijät yhteistoiminnassa Boris Savinkovin kanssa, joka on yksi aktiivisimpia vastavallankumouksellisten agentteja ulkomailla. Hän varusti salaliittolaisia rahalla, myrkyllä jne., ollen suoranaisessa yhteydessä puolalaisten sotilasviranomaisten ja Ranskan Warsovassa olevan lähetystön kanssa.

Tagantsevin pääavustajina ulkomailla-toimivat ent. tsaarin ministeri Kowavseff ja Struve, kenraali Wrangelin agentti Pariisissa, joka sai suuria rahasummia ranskalaisista lähteistä. Salaliiton ajoissa paljastuminen touko- ja kesäkuun ajalla, ehkäisi salaliittolaiset toimeenpanemasta suunnittelemiaan räjähdyksiä ja murhia ja samalla sen paljastuminen täysin selvitti Kronstadtin kapinan laadun.

PRINCE EDWARDIN MAANVILJELIJÄT JÄRJESTYVÄT POLIITTISEKSI PUOLUEEKSI.

Belville — Prince Edward kauntin United Farmers Political Association on pannut lupakirjaanomuksen maakunnan valtiosihteerille ja tehneet samalla ilmotuksen mainitun nimisen järjestön perustamisesta.

ST. JOHNIN PAPERIMYLLY PANTU KÄYNTIIN.

St. John — Nashwaak Pulp & Paper Co:n mylly, joka on ollut suljettuna useita kuukausia, pantiin jälleen tiistai aamuna käyntiin täydellä voimalla. Mylly antaa työtä noin *00 miehelle.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Odessaan saapunut runsaasti tavaroita

«Isvestija» kertoo, että Odessan satamaan on valtamerihöyrylaiva «Camilio Gulbe» tuonut 500,000 puutaa hiiltä ja muuta tavaraa. Hiili luovutetaan Mustanmeren kuljetusneuvojen, vesijohtojen ja sähköasemien käytettäväksi. Sitäpaitsi on Odessaan saapunut italialainen höyryl. «Loveck», joka on tuonnut matkustajia, sekä sitruuna ja pippurilastin sekä kreikkalainen höyryl. «Anastasia» tuoden mukanaan venäläisiä merimiehiä, sekä erään englntilaisen liikkeen edustajan.

Odessasta on saapunut sähkösanoma, että englantilainen höyrylaiva on Liverpoolista lähtenyt Odessaan kalastustarvelastissa.

Pietarista lähtenyt puutavaralaiva.

Pietarista on Hampuriin lähtenyt höyryl. «International» puutavaralastissa.

Ranskalaisia likemiehiä Moskovaan.

Moskovaan on saapunut joukko ranskalaisia finanssimiehiä. Joukossa on Ranskan pankin edustaja Schneider ja Cresat. Lähetystön tarkoituksena on aloittaa neuvottelut Neuvosto Venäjän kanssa.

Venäläis-Italialainen kauppa-sopimus

Italian hallitus on Neuvosto-Venäjän kauppavaltuutetulle Vorovskille ehdottanut venäläis-italialaisen kauppasopimuksen laatimista. Tämä luonnos on jo jätetty Italian kauppaministeriöön.

Englantilainen komissioni matkustaa Moskovaan.

Lontoo — Alahuoneessa ilmoitti Baldwin, että kauppasopimuksessa edellytetty englantilainen komissioni tulee matkustamaan Moskovaan heinäkuun puolivälissä.

Englanti lähettänyt viime aikoina Venäjälle tavaroita 151,000 punnan arvosta.

Alahuoneessa tehdyn ilmotuksen kesäk. 30 pnä. päättyneen 6 kuukauden ajan kuluessa Venäjälle lähetettyjen englantilaisten tavarain arvo nousee 151 tuhatta puntaa.

Tähän summaan ei sisälly Suomeen, Viroon, Latviaan ja Liettuaan lähetettyjen vientitavarain arvo.

Miinat pois Pietarin väylältä.

Pietarissa suoritetaan tarmokkaasti töitä kaikkien laivareittien puhdistamiseksi miinoista, mikä tekee luotsien käyttämisen tarpeettomaksi. Nykyään on saatu puhdistetuksi tavallinen väylä ja yleensä koko Suomenlahden alue miinoista, kertoo porvarillinenkin tietotoimisto.

Kreikka ei ole julistanut sotaa.

Kreikan lähetystö Berliinissä on selittänyt, että tieto Kreikan hallituksen sodan julistuksesta Venäjälle on siihen määrään perätön, ettei se kaipaa peruutusta.

Saksalais-venäläiset sopimukset.

Saksan valtioneuvosto on ratifioinut sksalais-venäläisen lisäsopimuksen, joka allekirjoitettiin tämän vuoden toukokuun alussa.

Krimin niemimaa jättiläismäiseksi parantola-alueeksi.

Terveydenhoidon kansankomissaari Krimillä, Semashko on lausunut eräälle Rostan avustajalle, että entiset tsaarin ja aateliston palatsit tullaan syksyyn mennessä sisustamaan uusiksi parantoloiksi 25,000 sairaalle. Venäjän kaikista kaupungeista saapuu sairaita työläisiä Krimille. Hasparan maatilalla, joka aikaisemmin on kuulunut kreivitär Panille, on avattu sanatorio koko maailman kirjailijoille. Sille on annettu Tolstoin nimi.

Insinööri Machoninin sähköjuna.

Insinööri Machoninin sähköjuna on kulkenut 12 tunnissa Moskovasta Pietariin, pysähtyen neljä kertaa matkalla. Tätä ennen on sillä toimitettu useita kokeita, m.m. kulkulaitoskomissaari Dzerhinski on ollut mukana. Korkeimman kansantalousneuvoston komissioni on tutkinut sähköjunan rakennetta ja pitää sitä suurena edistysaskeleena Venäjän tekniikalle.

Tavaroita tuodaan ja viedään Pietarin satamassa.

Moskova — Pietarista ilmotetaan että sinne saapui heinäk. 6 p. neljä uutta ulkomaalaista laivaa sekä eräs lättiläinen höyrylaiva mukanaan 600 tonnia jauhoja ja sillejä. Myöhemmin saapui vielä englantilainen höyrylaiva tuoden 12,000 säkkiä jauhoja.

Pietarin satama lastaa parhaillaan ulkomaille höyrylaivoja puutavaroilla. Kuluvan purjehduskauden ajalla aijotaan lähettää ulkomaille, etupäässä Saksan ja Englannin satamiin 25 höyrylaivalastia puutavaraa.

SALAMA TAPPOI MIEHEN HÄNEN NUKKUESSAAN

Fort William — Edw. Cedery, joka on syntyisin Nova Scotiasta, sai surmansa nukkuessaan teltassa Nipigossa viime perjantaina iltapäivällä, samalla kun hänen toverinsa Chas. Goddart on Port Arthurin sairaalassa, salaman lyönnistä saamistaan vammoista. Molemmat miehet olivat työssä Nipigon Pulp & Fibre Co:lla.

Ranskan unionistit liittyvät Punaiseen Internationaleen

Päätöksen johdosta uhkaa liitossa tapahtua hajaannus.

Pariisi — Aivan samalla tavalla kuin Ranskan sosialistipuolueenkin kongressissa Tourissa, jolloin Klara Zetkin ihmeellisellä tavalla ilmaantui kongressiin, tapahtui hajaannus enemmistön päättäessä liittyä Kolmanteen Internationaleen, odotetaan Ranskan Yleisen Työväenliitonkin kongressissa, mikä västikään avattiin Lillessa, tapahtuvan hajaannuksen. Kongressiin on saapunut äskettäin muodostetun Unioiden Punaisen Internationalen sihteeri Losovski ja hänen odotetaan pitävän puheen.

Keltaiset unionistit ovat osottaneet hänelle vihamielisyyttään. Ranskan polisin odotetaan vangitsevan Losovskin, koska hänen väitetään saapuneen maahan ilman passia.

Neuvosto-Venäjä vaatii varojaan Amerikan pankeilta

New York — Venäjän neuvostohallitus on antanut huomautuksen neljälle newyorkilaiselle ja kahdelle washingtonilaiselle pankille, selittäen olevansa oikea omistaja niille rahoille, mitkä Boris Bakhmetjeff on tallettanut näihin pankkeihin ja joita rahoja on kaikkiaan enemmän kuin 179 miljoonaa dollaria. Bakhmetjeff on jättänyt nämä rahat ennen neuvostohallituksen valtaannousua.

Ilmottaessaan tästä selitti Neuvosto-Venäjän lakimies Charles Recht, että pankeille lähetetyssä ilmotuksessa oli varotettu antamasta näitä varoja kellekkään muulle kuin neuvostohallituksen lailliselle edustajalle, tai olisivat pankit muuten niistä vastuunalaiset. Kysymyksessäolevat pankit ovat National City, Guaranty Trust, The Bankers Trust, Second National, Du Pont National ja Riggs.

Neuvostohallitus ostaa jauhoja Yhdysvalloista

New York — American Producers Exchange on ilmottanut että neuvostohallitus on ostanut neljältä newyorkilaiselta keskilännen viljamyllylyorkilaiselta ja keskilännen viljamyllyltä yli 5,000 ton. jauhoja, lontoolainen mainitun firman toimisto toimien kaupan välittäjänä. Tästä tilauksesta on lähetetty jo ensimäinen 2,000 tonnin erä jo loput lähetetään kohdakkoin.

Viljasato keskiarvoa parempi lännellä

Winnipeg — Viileä ilma on vallinnut Länsi-Canadassa viime päivinä, samalla kuni sadetta on saatu usealla seuduin. Ilmanala viljan kypsymiselle on yleensä mainio ja monin paikoin odotetaan keskiarvoa parempaa satoa.

Nisun korjaaminen on alkanut viime perjantaina Van Hornen farmilla lähellä Selkirkiä, Manitobassa. Sadon arvellaan kohoavan 25—35 busheliin eekkeriltä. Edmontonin ja Saskatoonin piireissä odotetaan hyvää satoa.

Maissi, tomaatit ja kurkut antavat hyvän sadon Manitobassa tänä vuonna, potaattisato niinikään uskotaan tulevan hyvä.

Punaista armeijaa demobiliseerattu

Kolme kertaa pienempi kuin yhdeksän kuukautta sitten

Riika — Leon Trotski, neuvostohallituksen sotaministeri Rostan uutistoimiston haastattelijalle antamassaan lausunnossa, kielsi kaikkien niiden huhujen todenperäisyyden, että neuvostohallitus mobiliseeraisi sotajoukkoja Venäjän rajavaltioita vastaan. Trotski lausui, että Venäjän punainen armeija on nyt kolme kertaa pienempi kuin yhdeksän kuukautta sitten, ja että sitä yhä edelleen pienennetään.

Trotski lisäsi, että on totta että neuvostohallitus on lisännyt sotilaskouluja, ja että hallitus voisi panna aseisiin jos se siihen pakotetaan, monin kerroin voimakkaamman ja tehokkaamman armeijan kuin milloinkaan ennen. Hän kielsi myöskin sen huhun, että Venäjän punaarmeijalaiset taistelivat turkkilaisten nationalistien armeijassa kreikkalaisia vastaan.

Vallankumoukselliset ainekset kapinoivat Vladivostokin valkoisia vastaan.

Vladivostok — Vallankumoukselliset ainekset täällä ovat yrittäneet epäonnistunutta vallankumousta nykyistä hallitusta vastaan, jonka milliisi on kuitenkin hetimiten kukistanut.

Kapina seurasi työläisten julistamaa suurlakkoa, jota radikaaliset ainekset kannattavat.

Japanilaiset sotilasviranomaiset ottivat osaa vallankumouksellisen liikkeen kukistamiseen Nikolskin luona. Vallankumoukselliset hyökkäsivät japanilaisia vastaan ja surmasivat useita upseereita, niiden mukana divisionin esikuntapäällikön eversti Miwan. Vallankumoukselliset räjäyttivät rautatiesillan, joka suisti japanilaisen sotilasjunan pois raiteilta.

Meksikolainen intiaanityöläinen kysyy miksi Debs on vankilassa

Washington — «Miksi Debs on yhä vankilassa», kysyi meksikolainen intiaani maatyöläinen kokouksessa, jossa International Association of Machinist union sihteeri Davison oli puhumassa, vieraillessaan kaukana Vera Cruza valtion syrjäseudussa joku aika sitten. Työläiset tällä seudulla ovat kaikki järjestyneitä.

Tämä intiaani työläinen antoi nimensä ja osotteensa Davisonille, pyytäen antamaan hänelle persoonallisesti tiedon sitten kun Debs vapautetaan vankilasta.

Davison vastasi, ettei Yhdysvallat ole vielä jäähtynyt sodan humalasta eikä ole huomannut häpeäänsä kieltäessään valtiollisia ja kansalaisvapauksia vähemmistöiltään.

RAUTATIEKIRJURIEN PALKKOJA ALENNETTU

Winnipeg — Sen suunnitelman mukaisesti, jolla kaikkien canadalaisten rautatietyöläisten palkkoja alennettiin heinäk. 16 p:stä alkaen 12 prosentilla, on Canadian National Railways virastojen 1,600 täällä työskentelevän kirjurin palkkaa alennettu $12.40 kuukaudessa, sama palkanalennus on pantu käyntiin ympäri maata, käsittäen noin 15,000 kirjuria yksin länsi-Canadassa.

Senaattori France palaa toivehikkaana Venäjältä

Sanoo Venäjän johtajien toimivan etevien valtiomiesten tapaan. Tulee painostamaan kauppa- ja mahdollisesti diplomaattisten suhteitten alkamista.

iika — Neuvostohallitus on myöntynyt vapauttamaan amerikalaiset vangit ja hyväksymään Amerikan avustusliiton avun Venäjän nälänhätäisille, juuri kun marylandilainen senattori Joseph I. France läksi Moskovasta paluumatkalle Yhdysvaltoihin. Senaattori France on päättänyt ryhtyä agiteeraamaan kauppa- ja mahdollisesti diplomaattistenkin suhteitten jälleen avaamista Venäjän ja Yhdysvaltain välillä. Senaattorilla on mukanaan yksi amerikalaisista vangeista, Mrs. Marguerite E. Harrison, Baltimoresta, joka vapautettiin sesenaattori Francen anomuksesta.

Senaattori France, joka meni Venäjälle muutama viikko sitten hyvin epäilevänä, on nyt täysin vakuutettu että suhteet neuvostohallituksen kanssa on avattava.

Samalla kun yhdysvaltalaiset viranomaiset balttilaisissa maissa parhaillaan jaarittelevat mitä vaikutusta lienee neuvostohallituksen päätöksellä vapauttaa amerikalaiset vangit, Amerikan avustusliiton työhön Venäjällä, senaattori France lausui, että Leninin hallitus on pannut uuden kehityksen alulle Venäjällä.

Propganda ei voi synnyttää vallankumousta.

Kun senattorilta tiedustettiin eivätkö bolshevikit aijo vallankumouksellistuttaa mailmaa, vastasi hän: «Minä en tiedä mitään Kolmannesta Internationalesta. Mutta yksikään ihminen, joka on jonkin arvoinen, voi milloinkaan uskoa, että propagandat olisivat saatu aikaan vallankumousta. Olosuhteet eivät ole propagandaa, historia osottaa sen.»

Senaattori puhutellut Leniniä ja Trotskia.

Senaattori on ollut sekä Leninin että Trotskin puheissa ja suuresti kiintynyt heihin. «Minä huomasin että Venäjän hallitus käsittelee asioita ja asemaa etevien valtiomiesten tapaan. Leninin on suuresti kintynyt suhteisiin Yhdysvaltain kanssa. Venäjän kaikki tehtaat eivät ole pysähtyneet. Heillä on puutetta raakaaineista, mutta se ei ole heidän syynsä. Talonpojat viljelevät maata ahkerasti ja ovat hyvässä toimeentulossa missä ei nälänhätä ja kuivuus ole tehnyt haittaa.»

Senaattori mainitsi turkikset yhtenä vaihtotavarana Yhdysvaltain kanssa ja vakuutti että niitä on paljon ulosvietäväksi Venäjällä. Mutakin tavaraa ja raakaaineita hän sanoi olevan riittävästi vaihdettavaksi niin pian kuin tehtaat saadaan käyntiin ja Venäjä saa riittävästi maanviljelyskaluja. Hän lausui mielipiteenään, että komissioni experttejä Yhdysvalloista otettasiin mielihyvällä vastaan Venäjällä, mutta hän oli samalla sitä mieltä, että Venäjällä täytyisi olla oikeus lähettää myöskin komissiooni Yhdysvaltojhin.

Luottaa neuvostohallituksen lupauksiin.

«Minä olen vakuutettu, että Venäjä tulee täyttämään jokaisen sopimuksen minkä se kerran tekee», lausui senaattori.

Kertoessaan vierailumatkastaan, hän sanoi olleen itsellään vapauden liikkua miten haluaa. Hän sanoi viranomaisten suoraan tunnustaneen että olosuhteet ovat huonot. Senaattori oli saanut taivutettua neuvostoviranomaiset vapauttamaan Mrs. Harrisonin riippumatta valtiosihteeri Hughesin ja Hooverin nooteista. Mrs Harrison meni Venäjälle Baltimore Sun ja New York Evening Post lehtien kirjeenvaihtajana, noin 18 kuukautta sitten ja vangittiin kesäkuussa 1920, juuri kun hän oli poistumassa Venäjältä. Mrs. Harrison oli hämmästynyt [illegible]

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapaudessa ilmoittajille

Lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissamme seuraavasti:

Tiistain lehteen viimeistään kello 12 lauantaina.

Torstain lehteen viimeistään kello 12 tiistaina.

Lauantain lehteen viimeistään kello 12 torstaina.

Osastojen ja yleensä kaikkien ilmottajiemme on parasta ottaa yllälevan huomioonsa. Myöhäset ilmotukset vaikuttavat helposti lehtemme myöhästymiseen ja siksi niitä on vältettävä.

Canadan poliittisten puolueitten voimasuhteet

Painostaessaan yleisten vaalien toimeenpanoa, johon nykyinen valtapuolue — konservatiivinen unionistipuolue — on sangen haluton, pyrkien yhä edelleen pitämään lujasti kiinni vallastaan, osottavat liberaaliset sanomalehdet mitenkä hallituspuolue on suuren vähemmistön puolue parlamentaariseen edustukseensa nähden eri maakuntaparlamenteissa. Näiden tilastojen mukaan eri puolueitten voimasuhteet maakuntaparlamenteissa ovat seuraavat:

	Kon.	Lib.	Farm.	Työv.	Itsen.
Ontario	25	28	44	12	2
Quebec	5	74	0	2	0
New Brunswick	11	23	8	4	2
Nova Scotia	3	29	7	4	0
P. E. I.	5	24	0	0	1
Manitoba	5	17	12	7	4
Alberta	0	15	37	4	5
Saskatchewan	2	45	0	1	17
Bri. Columbia	14	26	0	0	7
	70	281	108	34	38

Kuten edelläolevista tilastoista käy selville, on konservatiiveilla maakuntaparlamenteissa edustajia yhteensä ainoastaan 70, kun sitävastoin muilla puolueilla yhteensä 461, joten nykyinen hallituspuolue on musertavana vähemmistönä — käsittäen ainoastaan vähän yli 13 pros. Selityks. siihen miten konservatiiveilla on vielä Dominion parlamentissa pieni enemmistö, joka kuitenkin alati vähenee, sikäli kuin täytevaaleja on toimitettu—osottavat liberaaliset sanomal. ja sottavat liberaaliset sanomalehdet ja hyvällä syyllä, sen tosiasian, että vaalit toimitettiin v. 1917 kiihkeimmän sotahuumauksen aikana, jolloin konservatiivien onnistui «kokoomuksen» nimellä hankkia johtopaikka hallituksessa.

Edelläoleva taulukkokaan ei kuitenkaan ole puolueiden, sillä siinä lue tan «liberaaleihin» esim. kaikki Saskatchewanin farmariedustajatkin, jos sa tosin puolueryhmät eivät ole niin selvät. Tämä johtuu siitä, että liberaalipuolueenkin hupenevaa voimaa täytyy keinotekoisesti paisuttaa, pysyttääkseen luottoa kansan syvissä riveissä siihen nähden, ja ollettaakseen, että liberaalipuolueella olisi jotain eroa konservatiiviseen puolueeseen nähden.

Olemme jo monasti lausuneet mielipiteemme, ettei työtätekevillä kansanjoukoilla suinkaan olisi mitään hyvää toivottavana, tulipa valtaan liberaalipuolue, tai vaikkapa farmarityöväenpuolueen kokoomus. Nämä puolueet ovat kyvyttömiä poistamaan sitä kaaosta ja kirousta, sortoa, riistoa ja kurjuutta mikä työtätekeviä aineksia nykyään niin raskaasti painaa, huolimatta siitä, että ne koettavat huokuttelevilla koristeteilla reformeillaan työväenluokkalaisia ja pienviljelijöitä auttamaan heitä vallansatuulaan.

Siitä huolimatta luokkatietoinen työväki voi hyvällä syyllä yhtyä vaatimaan yleisten vaalien toimeenpanoa, käyttääkseen sitä yleisenä agitationitilaisuutena, asiain todellisen tilanteen paljastamiseksi suurille kansajoukoille ja herättääkseen heitä vallankumouksellisen puolueen luomistyöhön ja todella itsenäiseen poliittiseen toimintaan.

Amerikan sosialistipuolue menettää viimeisensä

New yorkilainen toverilehti «Eteenpäin» kirjottaa Amerikan sosialistipuolueen viimeisenkin kannatuksen hupenemisesta työläis- ja kumouksellisten ainesten taholta seuraavaa:

Böömiläinen kielijärjestö, jossa on noin tuhannen jäsentä ja juutalainen kielijärjestö, jossa on jäseniä saman verran tai ehkä enemmänkin, joutuivat Cook kauntin paikallisjärjestön kokouksessa Chicagossa vähemmist. kun siellä evästettiin edustajia Detroitin konventioniin. Näiden järjestöjen edustajat vaativat tiukasti suosiollisten suhteiden rakentamista Kolmannen Internationalen kanssa ja tukivat Engdahlin kantaa. Kun kuitenkin oikeistomasiina voitti täydellisesti ja kun Detroitin konventionin päätökset muutenkin poistavat sosialistipuolueelta kaiken merkityksen köyhälistön luokkataistelupuolueena, niin nyt on alkanut kaikkien siinä vielä tähän asti roikkuvien terveempien ainesten eroaminen puolueesta. Mainitut kielijärjestöt eroavat molemmat. Niiden edustajat poistuivat jo Cook kauntin kokouksesta. Juutalaisen järjestön toimeenpanevan komitea on päättänyt jo että järjestö eroaa. Se on ryhtynyt toimenpiteisiin järjestääkseen kielijärjestön konventionin syyskesällä ja muuten rakentaa suunnitelmia vastaisen toiminnan uudelleen järjestämiseksi. Samaan suuntaan toimivat böömiläiset ja eroamisliike on käynnissä muidenkin vieraskielisten järjestöjen keskuudessa mitkä vielä ovat puolueessa roikkuneet.

Sosialistipuolueesta eroamista järjestävät parailkaa kaikki New Yorkissa olevat puolueen n.s. vasemmistolaiset ja se aines, joka on m. m. «Workers Council»-julkaisun takana. Toimintakykyisin ja elävin aines New Yorkissa jättää siis pian puolueen. Kaikki Cook kauntin järjestöissä olevat edistysmielisemmät niinikään valmistelevat eroa. Engdahl ja hänen seuraajiensa eroaminen on vain päivän kysymys. Californiassa on myöskin ryhmittymä, joka on koettanut taistella puolueessa tähän asti, mutta Detroitin konventionin päätökset ajavat senkin ulos.

Puolueeseen ei tule jäämään muuta kuin entinen varjo, jota komentelevat mitä vanhoillisimmat johtajat ja jotka eivät tosiallisesti itsekään tahdo puolueeseensa muuta kuin sen rippeiden yhdistämiseksi johonkin pikkuporvarilliseen valtiolliseen liikkeeseen ja sitä tietä he vie tyvät todellisten taantumuksellisten Amerikassa.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Muutamia piirteitä Toronton S. S. Osaston 10 vuotistoiminnasta

Nyt kun Canadan S. S. Järjestön suurin ja huomattavin osasto, Toronton S. S. Osasto on lopultakin myynyt tuon toistakymmentä vuotta myynninalaisena olevan talorähjänsä, lienee paikallaan luoda pikkainen, yleispiirteinen silmäys tuon osaston kymmen vuotiseen toimintaan. Se seikka, että joku osasto myy talonsa ei itsessään ole sen arvoinen, että se sietäisi erikoista muistelemista, mutta kysymyksessä oleva osasto on jonkunverran poikkeusasemassa. Onhan meille kaikille tunnettua, että Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön toimeenpaneva komitea on valittu Toronton osaston jäsenistä, joista hyvin monet ovat saaneet huomattavan osan kasvatuksestaan, eritoten juuri sosialistisesta kasvatuksestaan tuon nyt myydyn talon seinien sisällä.

Ulkopuolisille saattaa näyttää siltä, että Toronton suomalaisten sosialistien keskuudessa olisi aina kohdistettu koko se toiminta mihin osasto on yhtynyt (nimittäin kasvattamaan jäseniään kapitalistisen järjestelmän vihollisiksi) juuri sitä järjestelmää vastaan, jonka painamana koko mailman köyhälistöluokka on elänyt. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Äärettömän paljon on osasto saanut toiminta-ajastaan käyttää sisäisten erimielisyyksien ja riitaisuuksien selvittelyyn. Jos missään, niin juuri Torontossa on kasvatustyö kärsinyt suunnattomasti juuri sen tähden, että sen jäsenistössä on vallinnut mitä suurin tietämättömyydestä johtuva eripuraisuus.

Aina on ollut joukossa henkilöitä, joiden tietämättömyyden puutteesta johtuvana tehtävänä on ollut saada aikaan riitaisuuksia. Jos paikkakunnalle on sattunut pysähtymään jo muualla järjestön toiminnassa kouliintuneita tovereita, ja ne ovat pyrkineet sanomaan sanottavansa osaston niin sisäisiin kuin ulkonaisiinkin asioihin, ja varsinkin jos heidän mielipiteensä erinäisissä asioissa ovat sattuneet olemaan toiset kuin niitä jotkut edellämainituntaiset riitaisuuksien rakentajat ovat omanneet, on sellaiset voitu tuomita vaikka sosialistisen toiminnan hajottajiksi, ja maalattu mitä katalimmilla nimityksillä, tarkoituksella saada heidät siten vetäytymään osaston toiminnasta syrjään. Joissakin suhteissa siinä onkin onnistuttu, mutta useimmissa tapauksissa epäonnistunut, sillä osaston jäsenistön enemmistö on kuitenkin valta ja yksilöt eivät ole päässeet suurestikaan määräämään.

Toronton osastossa, kuten luonnollista on pyritty pitämään järjestön tekemiä päätöksiä pyhinä, mutta se ei ole aina ja kaikkia tyydyttänyt. On ollut jäseniä, jotka ovat uhmanneet enemmistöpäätöksiä ja joitakin uhmaajia on ollut pakko erottaa. On siis käytetty joukkokuria, vaikkakin sellainen on ollut kauhistus niille, jotka kurinpitosäännöksistä eivät ole perustaneet ja joille sellaiset ovat olleet vaan kuolleita kirjaimia.

Osaston kuriin tyytymättömät ovat joskus keränneet ryhmän ja ryhtyneet puuhaamaan jonkunlaista ryhmätoimintaa, jossa ei tarvitsisi olla joukkokurin taivutettuja. Yksi tällainen ryhmä perustettiin I.W.W. nimisiä muistaakseni vuonna 1917 lopulla tai 1918 alussa. Ryhmän toiminta ei kuitenkaan saanut riittävää kannatusta ja vaikkakin sen jäsenet si haalittiin kaikki, jotka syystä tai toisesta olivat vihamielisiä Toronton S. S. Osaston toiminnalle (Kirkkoja ja Canadan uutisten kirjeenvaihtajia myöten) ei se ottanut elääkseen. Se kuoli, koska sillä ei ollut periaatteellista pohjaa elääkseen.

Mutta Osastoa vastaan taistelleet väärinymmärretyt nerot, jos kiksi heitä nyt nimitämme eivät tyytyneet tähän. Jotain pitäisi saada aikaan, joka olisi vastapainona sosialistiselle toiminnalle, jota osasto edusti. Syntyi O.B.U Canadaan. Ja vaikkakin S. S. Järjestö, ja sen mukana tietysti Toronton osastokin ryhtyivät canadalaisen teollisuusjärjestön «propaganda järjestöksi», s.o. antoivat puhujansa ja lehtensä ja vieläpä osastotoimintansakin osittain teollisuusunionismin asiaa ajamaan oli Toronton osastossa jotain sellaista, jota ei eripuraisuuksien rakentajat voineet sietää ja jota vastaan hinnalla millä tahansa oli taisteltava.

Niille räbinöitsijöille, ei riittänyt se, että olisivat yhtyneet Toronton englanninkieliseen O.BU:n osastoon, vaan oli saatava perustettua suomalaista sosialistiosastoa vastustava suomalainen uniitti. Jäsenluku tuohon uniittiin kerättiin juuri sellaisista henkilöistä, jotka pääasiallisimpana tehtävänään aikaisemmin olivat pitäneet sellaisten Toronton osaston jäsenten persoonallisen mälvimisen, jotka olivat toiminnallaan osottaneet olevansa suomalaisen työläisten kumouksellisen kasvatustyön mitä vilpittömämpiä edistäjiä. Nämät uniitin johtajat saivat joitain rehellisiä työläisiä mukaansa ja „pääasiallisin tehtävä uniitissa kehittyi S. S. Järjestön ja Toronton osaston mustaamiseen.

Toronton osasto oli kuitenkaan katsonut asiakseen ryhtyä erikoiseen uniitin vastustamiseen, käsittäen, että se vaan lisäisi erimielisyyttä Toronton suomalaisten keskuudessa, vaan antoipa oman huoneustonsa niille, joita sitten käytettiin S. S. Järjestön, — joka on tunnustanut kolmannen Internationalen periaatteet — mustaamiseen.

Nämä olivatkin sitten pääasiallisimmat järjestyt toimenpiteet, jolla Toronton osaston kumouksellista toimintaa koitettiin hidastuttaa, joka kuitenkin osoitti suurimmalla osaltaan tuloksia tuottamattomalta.

Lukemattomia muita pienempiä toimenpiteitä järjestettiin osastoon kuuluvien joittenkin jäsenten toimesta. Yksi huvittavimmista lienee se, että eräälle osaston jäsenelle värkättiin paheksumislause siitä, että se osastolta lupaa kysymättä teki voitavansa järjestömme lehden Vapauden levittämiseksi. Omituisinta jutussa oli se, etä toimenpide hyvänä hyväksyttiin, mutta kun siihen ei oltu kysytty lupaa annettiin paheksumislause, jota sitten suurin osa sen antajista ovat jälestäpäin katuneet ja huomanneet epäjohdonmukaisuudeksi.

Sivulliselle nuo erimielisyydet saattavat näyttää mitään merkityksettömiltä, mutta Toronton osaston kehitykselle, toimiessaan paikkakunnan suomalaisten valistamiseksi on niistä sentään ollut joltinenkin määrä haittaa. Emme tässä tahdo väittää, että juuri Toronton osasto olisi ainoa, joka sisäisistä riitaisuuksista on kärsinyt. Niitä on monia muita osastoja, mutta ei kai muualla ole ainakaan samassa määrässä pyritty vaikeuttamaan kapitalistista järjestelmää vastaan tähdättyä toimintaa. Muuten olkoonpa sellaista tapahtunut missä tahansa, on se paheksuttavaa, sillä työväenluokan rintama ei sellaisessa tilanteessa ole se, miksi se on tarkoitettu.

Nyt kun Toronton osasto rakentaa uuden ajanmukaisemman talon, olisi toivottavaa, että paikkakunnan suomalaiset työläiset kaikki saataisiin puhaltamaan yhteen hiileen. On pyrittävä ennenkaikkea käsittämään, se tärkeä ja työväenluokan vallankumoukselliselle luonteelle välttämätöin tosiasia, että on olemassa kaksi luokkaa, kapitalistiluokka ja köyhälistöluokka, joiden edut ovat yhteensovittamattomasti vastakkaiset ja että työväenluokan yhtenäinen rintama, kaikista persoonallisista pikkupyyteistä vapaana asetetaan palvelemaan vaan sitä asiaa, joka ennemmin eli myöhemmin koituu kapitalistisen järjestelmän auttamattomaksi häviöksi.

Rahaa Suomeen

Smk. 49.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 177 Bellefair Avenue.

Miksi ei tilivelkoja makseta?

Olemme jo ennemmin huomauttaneet Vapaudessa sekä myöskin persoonallisilla kirjeillä, jokaista joka ei ole tehnyt suoritusta tililleen. Tähän mennessä ei huomautuksesta ole ollut mitään apua, päinvastoin asianomaiset aivan kuin kiusaa tehden huomautuksen jälestä eivät ole lähettäneet rahaa ollenkaan.

Jos eivät asianomaiset t.k. 15 p. mennessä ole suorittaneet tiliänsä on ainoa keino kutsua johtokunta koolle ja päättää lakata Vapautta julkaisemasta kolme kertaa viikossa. Tämä on vimeinen huomautus ja lausumamme esitys pannaan käytäntöön aivan nopeasti jos ei rahaa ala tulemaan. Me emme ole ruikuttaneet mitään avustusta, emmekä sellaiseen nytkään pyri. Me lyhyesti vaadimme suoritusta asianomaisten laskuista, siinä kaikki.

Sen lisäksi että lehden on pakko muuttaa kahdesti viikossa ilmestyväksi, olemme pakotetut katkaisemaan asiamiesten lähettämät sellaiset tilaukset, joista ei ole lähetetty suoritusta.

VAPAUDEN KONTTORI.

ROMAHDUSOPPIA

Kirj. Julius Lengyel

Imperialistinen mailmansota on alkanut yhteiskunnallisten vallankumousten aikakauden. Samaa ilmiötä voimme nimittää toisella nimellä «kapitalismin sortumiseksi.» Kapitalismin luhistuminen tapahtuu hitaasti, mutta varmasti. Tätä taloudellista kehitystä vastaa valtiollisella alalla yhteiskunnallisten vallankumousten ilmeneminen, voimistuminen ja voitto. Tahdomme erikoisesti painostaa sitä tosiasiaa, että taloudellisilla seikoilla on koko tapahtumasarjassa määräävä ja liikkeellepaneva merkitys. Väitettänee, ettei kapitalismia voida taloudellisista seikoista irrallisena ilmiönä osoittaa turmiolliseksi ja ihmiskunnan kehitystä haittaavaksi ilmiöksi. Meistä taas on pelkkä taloudellisten vaikutusten tutkiminen ja tuomitseminen riittämätön jos mielitään valaista taloudellisen tilanteen luonnetta sellaisenaan, kuin se tällä hetkellä on. Sillä kapitalismi ei vain merkitse samannimisen taloudellisen järjestelmän valta-aikaa. Se on yhtä hyvin ollut luokkayhteiskunnan aikaa, yhteiskunnan, jonka taloudellinen perustus ja yhteiskunnallinen laitos ovat sangen riippuvaisia toisistaan. Tarkastaessamme taloudellisia ilmiöitä emme tee niistä niin määrääviä tekijöitä kuin kaavamaisten marxilaisten koulukunta; emme liioittele niiden merkitystä niin suuresti, kuin esimerkiksi engantiaiset ammattikuntasosialistit, sellaiset kuin G. D. H. Cole, joka sanoo: «Nykyistä yhteiskuntaa eivät johda suurmiehet tai suuret kansat, vaan sellaiset alkeelliset tekijät, kuin ravinnon tarve, verenhimo ja maanälkä. Näihin voi tietenkin sekoittua korkeampia tai matalampia aatteellisia pyrkimyksiä, mutta periaatteessa on taloudellinen pakko se, josta kaikki riippuu*) Olemme sitä mieltä, ettei todelliseen marxilaiseen mailmankäsitykseen tulla yksinomaan taloudellisista syistä ja ettei erittäinkin juuri työväenluokassa ilmenevä taloudellisten seikkojen aiheuttama vastavaikutus (joka ilmenee lakkoina, sabotaashina ja työväenpuolueitten valtiollisena toimintana) ei johdu aivan puhtaasti «aineellisista» vaikuttimista.**) Taloudellisten ilmiöitten luullaan monastikin merkitsevän «luhistumista» silloin, kuin niitä puhtaasti taloudelliselta kannalta arvosteltaessa täytyy pitää kapitalismin parantumisoireina. Niinpä kehoittivat puoliporvarilliset kansantaloustieteilijät minua viimevuonna olemaan liioittelematta puhuessani kaptalismin sortumisesta. Sillä Saksassa on nykyään huomattavissa taloudellisen elpymisen merkkejä. Tuotanto on melkoisesti lisääntynyt, työhalu parantunut jne. Samalla huomautettiin minulle, että Amerikan ja Englannin tuotanto kerrassaan kukoistaa, mikä siihen aikaan tuntuikin kieltämättömältä tosiasialta. Saksaan nähden pidin «parantumista» ohimenevänä ilmiönä, joka oli johtunut alhaisesta Saksan markan kurssista. Saksalaisia tavaroita voitiin ulkomaille myydä pilkkahinnoilla (dumping-järjestelmä). Amerikan ja Englannin tuotannollista nousua taasen pidin puhtaasti taloudellisena keinotteluna (niiden liikatuotanto tuntui johtuvan siitä, että Idän ja Keski-Europan markkinat olivat niiltä suljetut). Sen takia tulin vähitellen, tarkastellessani kapitalismin taloudellista «elpymistä», yhä varmemmaksi siitä, että taloudelliset ilmiöt (sellaiset kuin liikatuotanto, lisääntynyt kulutus ja kurssin vaihtelut) olivat kansainvälisen luokkataistelun heijastus ja että kaikki yritykset ratkaista noita puhtaasti taloudellista tietä vain lisäisivät vaikeuksia ja yleistä ahdinkoa. Vaikka Saksan kapitalismi viime vuonna osoittikin monessa suhteessa elpymisen merkkejä, (tuotannon kohoaminen, pääoman keskittyminen) ja jatkuvaa taloudellista kehitystä, on toisaalta, — jos ottaa mainitun kapitalismin kokonaisuudessaan tarkasteltavaksi — sen sisäinen luhistuminen myös jatkunut hyvää vauhtia. (Kansan tila on käynyt vielä kurjemmaksi. Edistys on siis tapahtunut riistettäv. kustannuksella. Seurauksena onkin ollut köyhälistön vallankumouksellisen hengen kasvaminen, mikä ilmenee Saksan yhtyneen työväenpuolueen «perustamisessa, kapitalistisen valtion taloudellisessa ehtymisessä ja yrityksessä perustaa «valtio valtioon» luomalla lahtarikaarteja porvariston suojaksi) Saksan ja Itävallan alueilta voisi muuten luetella jotakin taloudellisen edistystä osoittavia ilmiöitä mainitaksemme vain sikäläisten työläisten alhaisesta elintasosta johtuvan kesäpuutarha harrastuksen. Ja sentään ei kukaan voi väittää, etteikö kapitalismin lahoaminen jatkuisi edelleen, vaikka Hilferding ja hänen hengenheimolaisensa väittivät Saksan ja etenkin Amerikan ja Englannin kapitalismin viime vuonna olleen toipumaan päin.

Ajan mielenkiintoisimpia ja kuvaavimpia ilmiöitä on se, että kumpikin tietoisesti toisiaan vihaava luokka, proletariaatti ja suurporvaristo on selvillä nykyisen tilanteen vaatimuksista, kun taas kaikkien pienporvarillisten ainesten käytös muistuttaa horjuvaisuudellaan heilurin liikettä. «Manchester Guardian» esimerkiksi kirjottaa uudenvuoden katsauksessaan seuraavaa: «Harkitkaamme asemaamme kylmäverisesti ja valaiskaamme sitä muutamilla tosiseikoilla. Ulkomaisten vekselien kurssi osottaa, että **Eurooppa on joutumassa ojasta allikkoon.** (Is going from bad to worst) vaikka aselevosta on jo kulunut kaksi vuotta. Entä **jos tilanne kehittyy samaan suuntaan seuraavienkin kahden** vuoden kuluessa? Kansa yhtä vähän kuin hallitus, ei osoita ymmärtävänsä tilanteen vakavuutta. Kaikkien sotaa käyneitten maitten menot ovat suuremmat kuin tulot. Niiden on siis joko pakko tehdä uusia velkoja, tai enentää seteliteollisuuttaan, välttääkseen moista järjettömyyttä tekee Englannin hallitus epätoivoisia yrityksiä rasittaa kansaa ylenmääräisillä veroilla, jotka tekevät lopun kaikesta ulkomaakaupasta. Venäjä on jo tehnyt kuperkeikan, sen teollisuus on kadotuksen partaalla. **Entä jos Puola ja Itävalta seuraavat sen esimerkkiä ja me sorrumme niiden mukana. Mikähän sitten neuvoksi:»** Meidän ei ehkä tarvitse erikoisesti huomauttaa, että jo tämäkin yksinomaan raha-asioita valaiseva lausunto paljastaa tilanteen kaikessa toivottomuudessaan. Kuten «Die Neude Free Pressenkin» samanaikuinen taloudellinen selonteko (1 päivältä tammikuuta 1921), joka kaikessa lyhykäisyydessään kuuluu: «Koko mailmalle, mutta erittäinkin meidän kovia kokeneelle isänmaallemme, oli **vuosi 1920 häviön vuosi».** Yksinpä sosialidemokraatitkin tekevät auttamattomassa hajamielisyydessään viittauksia, jotka todistavat heidän olevan selvillä kapitalistisen valtion nopeasta rappautumisesta. Mutta olisi kenties liikaa vaatia sosialidemokraatteja ryhtymään romahduksen vaatimiin toimenpiteisiin. Se menee yli heidän voimiensa. Niinpä kirjottaa «Arbeiter Zeitung» viime tammikuussa: «Viimeiset tapahtumat ovat antaneet meille sen opetuksen, että kapitalistiset keinot eivät kelpaa mihinkään. Vain luova sosialistinen järjestelmä voi johtaa meidät umpikujasta. Tästä on tehtävä tarvittavat johtopäätökset».

Kapitalistisen talouden liikevoima, voitonhimo, kasvoi mailmansodan aikana huippuunsa. Säilyttääkseen keskimääräisen voittonsa keskinäisestä kilpailusta huolimatta katsoi kapitalistien keskusneuvosto parhaaksi manata esiin mailmansodan. Kapitalistit tekivät tämän hymy huulilla ja varmoina voitostaan. He kuvittelivat senkautta voivansa suurentaa voittonsa määrää. Heidän eteensä oli avautuva metsästyskenttä, jolla heidän voitonh. saisi vapaasti mellastaa. He tahtoivat luoda uuden Eldoradon, missä sammuttaa kullanjanoaan. Mut ta heidän kävikin kuten Rooman rikkaimman miehen, Krassuksen, jonka kurkkuun kaadettiin sulatettua kultaa. Alussa näytti tosin kaikki käyvän kuten laskettu oli. Sotaakäyvien valtojen lainahalu oli loputon. Se tarjosi kapitalisteille erinomaisia tilaisuuksia sijoittaa rahojaan hyvää korkoa vastaan. Ja kun obligatioonit alkoivat käydä epävarmoiksi oli kapitalisteilla jälleen suuri voitonmahdollisuus myydessään ne ajoissa kaksinkertaisella voitolla pikkuporvaristolle. Sodan johdosta kärsivän köyhälistön suuri hätä oli vain kapitalisteille erinomaisten riistomahdollisuuksien aikaa. Sota-ajan mainiot taloudelliset olot synnyttivät porvaristossa suuren tyytyväisyyden tunteen. Sillä oli täysi syy ylistää tätä mailman parhaimmaksi kaikista mahdollisista mailmoista. Sillä kaiken juostessa säännöllistä latuaan käy porvariston hyvin ja mailman joutuessa vähän niinkuin rempalleen, käy porvariston ainakin yhtä hyvin, jollei vielä paremmin. Tällaisessa perin täydellisessä mailmassa on voitosta tai tappiosta vain se seuraus, että porvaristoa odottaa joka tapauksessa sodan jälkeiset konjunktuurit, sodanaikaisen voitto-osinkojuhlan mainio jatko. Köyhälistö taas saa joka tapauksessa kärsiä hätää. Kapitalismi merkitsee porvaristolle vain voittoa, proletariaatille taasen vain pelkkää tappiota. Mutta porvarillisen mailman «täydellisyyttä» häiritsivät erinäiset seikat, sellaiset kuin äkilliset kurssivaihtelut ja joukkojen osoittama «kunnioituksen» puute. Porvaristo on pitänyt lukemattomia kansainvälisiä ja kansallisia taloudellisia neuvotteluja. Tämä osoittaa sitä, ettei valtaa pitävä luokka kykene valvomaan koko luokkansa etuja yksityistetujen kustannuksella, mikä ei olekaan ihme, kun ottaa huomioon niin itsekkään luokan kuin porvaristo. Se ei kyennyt järjestämään raha-asioitaan tuntuvan itseveroituksen avulla tai perustamalla kansainvälisiä luottosuhteita. Siten syntyi sota-ajan jälkeistä kukoistusta seurannut nykyinen mailman taloudellinen ahdinko, joka voitonhimon vuoksi on kehittymässä «kriisikonjuktuuriksi». Yleisen ahdingon aikana koettavat kapitalistit pysyttää voittonsa ainakin samalla tasolla kuin sota-aikana. Yrittävätpä vielä kohottaakin sitä. Tämä tapahtuu tietenkin sortamalla taloudellisesti heikompia luokkaveljiä ja ensi sijassa köyhälistöä. «Kaikki voiton hyväksi».

II.

Mailmansota vaati hyödyttömien tavarain tuottamista entistä suuremmassa määrässä. Sekä sotaakäyvien että puolueettomien maitten tuotantovoimia ponnistettiin äärimmäiseen asti. Mailmansodan nopeasti jauhava mylly tarvitsi lakkaamatta raaka-ainetta ja se oli pidettävä käynnissä mihin hintaan tahansa. Tuotannon nousu tarjosi tavaroitten luojille, markkinoitten valtiaille eli siis kapitalisteille hyvän tilaisuuden tyydyttää voitonhimoaan. Saarronalaisissa keski-Europan maissa vaadittiin tuottajoilta äärimmäisiä ponnistuksia. Maan tuotantokykyä koetettiin kohottaa mitä laajaperäisemmällä viljelyksellä. Teollisuuden alalla taas käytettiin raaka-aineita, keinotekoisia raaka-aineita, tuotanto- ja työvoima säästelemättä. Sodan jälkeisenä aikana tapahtui näissä maissa laajaperäisiä omaisuuden ja tuotantovälineitten siirtoja, tapahtui mitä hurjimpia pörssikeinotteluja, samalla kun tavaroitten hinnat kohosivat huimaavan korkeiksi niiden kulkiessa monien välikäsien kautta. Se oli huijausten aikaa. Tällaisen uusiaikaisen riistokapitalismin viettäessä orgioitaan alkoi tuotanto ehtyä peloittavassa määrässä. (Tehtaita suljetaan, työhalu katoo). Kulutuksen alalla näyttäytyy pian haitallisia seurauksia sellaisia, kuin kansan elintason tuntuva ja nopea aleneminen. Keski-Europan väestössä ilmenevä kurjuus jatkuu sota-ajan jälkeenkin. Heltymättä. Tämä ei selviä havainnollisesti, jos tarkastamme viime vuosien taloudellista taantumusta. Jos pidämme kulutusta ennen vuotta 1914 kulutuksen mittana, selviää seuraavasta, miten pitkin askelin Saksan työmies on lähestynyt kurjuutta. Kucsinskyn tekemän luotettavan tilaston mukaan oli Saksan työläisten keskimääräinen viikkoansio marraskuussa vuonna 1920 240 markkaa; alkeellisempain elinvaatimusten tyydyttäminen vaati samaan aikaan 316 markkaa. Työläisten ansio oli siis vain 3/4 osa elinkustannuksista vastaavasta summasta. Viimeisinä vuosina ennen sotaa oli viikkoansio keskimäärin 35 markkaa ja elinkustannukset vaativat tuskin 29 markkaa. Ennen sotaa ansaitsi siis Saksan työmies 21 pros. enemmän kuin hänen välttämättömästi oli kulutettava. Nykyään on hänen ansionsa yhteensä **46 pros. pienempi,** kuin ennen sotaa. Mikä luku parhaiten kuvaa sitä nälkäparannuksen tilaa ja niitä kieltäymyksiä, joiden alaisena Saksan työväestö tällä hetkellä on. Mainitut numerot koskevat vakinaisen palkan nauttijoita, vielä huonompi on tietenkin lukuisten tilapäistyöläisten asema. Puhumattakaan siitä, että työttömien ja lakontehneitten työmiesten on oltava miltei kaikkia elämänmahdollisuuksia vailla. Sitä, kuinka nälkä jäytää Saksan köyhälistön elinvoimia, osoittaa parhaiten asiantuntijoitten sellaisten kuin profess-

---

*) The World of Labour, London, 1920.

**) Vert. Rosa Luxemburgin suhtautumista marxilaisuuteen.

...usi haali ei mah- ...aisen mielimään ...anatoin asia, ja on ...sitettävä, eikä heti ...tävä puhumaan uu- ...stamisesta, johonkin ...pungin osaan.

...alaiset, muistakaa, ...e haali tulee käytet ...valistamiseksi ja et- ...laiset riitaisuudet ...ulette vastaisuudes- ...nteisen asiamme e- ...ainoastaan siten voit ...in raskaan velvolli- ...den haalin rakenta- ...allisessa suhteessa ...hotkoon haalistanne ...simielisinä ja yhtei- ...si toimii asemastaan ...etoinen työläinen, ...siitä, että järjestel- ...e vetää viimeisiään.

J. W. S.

...KKAKUN-
...LTA

...RIE, SASK.

...päristön suomalaiset ...tätä nykyä kuulla ta ...sananrieskaa mitä ...osaksemme koko täl- ...asumisajalla. Ensin- ...n puhuja Sanna Kan ...äässä taloudellisia ja ...yksiä, siinä valossa, ...ttaa tiede ja historia ...set taloudelliset olo- ...tunnetun sivistyneen ...n näistä kysymyksis- ...juisesti poikkeamatta ...aineestnsa sivuseik- ...kertaakaan kuullut ...personallisia enempi ...solvaavia lausunnoi- ...akkaisien liikkeiden ...ryhmäkunnista. Vaan ...hän selitteli kaikkia ...omattomien tosiasiain ...tieteen mukaisesti. ...n arvokkaalla asialli- ...in selvätajuisesti mi- ...aisaa minkin eri liike- ...een alkunsa, niin ta- ...uskonnollisetkin ja ...ja suorittaa tehtä- ...iten tosiasiain mu- ...auvan kuin ne pysty- ...taihi mukautumaan ...den luoman korkean ...in. Mutta niinpian ...ttä ottaa käsittääkseen ...rjan opettamia selviä ...n asettuvat suoranai- ...kaikkia inhimillisen ...kuin taloudellisten olo- ...yttämiä virtauksia a- ...niin sellaiset liikkeet ...sellefeen haudan, johon ...emmin tahi myöhem- ...Tämä kehitys kulkee ...aina korkeampiin ja ...uotoihin, luoden aina ...ja ihanampaa. Siillä ...akaisee pois tieltänsä

kaiken sopimattoman, vanhan ja risai sen aikansa eläneen maasaineen.

Sitten pappeja kuulemassa

Heti tämän Sanna Kannaston, tahi pastori E. Ovaskaisen käyttämää nimeä «perkeleen agitaattori Sannan» mentyä saapui seudulle presbyterikirkon lähetyssaarnaaja Miss L. Heinonen. Hän viipyy seudulla neljän kuun ajan. Sittemmin kävi saman seurakunnan englanninkielinen puhuja tohtori Gran, joka on yllämainitun kirkkokunnan ylempiä johtajia, piispa arvoltaan. Tämän kirjottaja oli tilaisuudessa kuulemaan näitä kumpaakin. Tosiasioihin perustuen olen pakoitettu antamaan näille kummallekin tunnustuksen siitä että niissä tilaisuuksissa missä tähän mennessä olen käynyt, he esittävät kumpikin kirkkokuntansa perusopetuksia siinä valossa, mitä he edustaa ilman poikkeilematta pois sivuseikkoihin. Ottakaa huomioon, että sanoin sivuseikkoihin.

Sittemmin saapui leastatiolainen pastori Matti Koski, joka piti usiampia puheita seudullam., en ollut tilaisuudessa päästä häntä kuulemaan ja näin ollen en tähde hänen puheitaan arvostelemaan sen pitemmälle. Mainitsen vaan että hän oli jo poikkeus edelläkerrotuista puhujista siinä, että hän ei pysynyt (varmoilta tahoilta saatujen tietojen perusteella) siinä aineensa piirissä, joka hänelle olisi kuulunut, vaan poikkesi samoin kuin kaikki henkilöt, joiden tietoisuus ei ulotu pidemmälle kuin kynnyksensä takaa portaiden päähän, persoonapolemiikkiin, sellaisia henkilöitä parjataksensa, joita ei olleet tilaisuudessa itse puolustukseen, samalla käyden sotaa sosialisteja, samoin kuin yhteiskunnallisia liikevirtauksia vastaan, jotka ovat syntyneet luonnonlakien alaisena kehityksen loihtiessa ne esiin.

Seuraava pastori oli Mr Erik Ovaskainen. Hänen puheitaan olin kuulemassa kolmena eri iltana. Hänen puheensa sisälti sellaista, jonka suhteen olisi välttämätöntä tehdä tavallista pitempi kritiseerausta. Mutta tilanahtauden tähden rajoitan sen lyhyeen, tuoden suurimpia erehdyksiä ainoastaan esille. Hän sanoi itsensä «evankelistaksi», se tahtoo sanoa, että hänen saarnansa olisi pitänyt rajottua evankelisten oppien piiriin ja niiden selvittelyyn. Mutta heti ensimäisessä saarnastansa lähtien hän poikkesi rajojensa ulkopuolelle, käyden räikeään parjausverteluun kaikkia vapaampia ajatussuuntia vastaan, jossa innossaan pyhän hengen apostolina meni niinkin pitkälle, että kairahti persoonapolemiikkiin senkinlaisia henkilöitä mustatakseen kuten S. Kannastoa ja monia muita jotka ei olleet tilaisuudessa saapuvilla. Tehden heidän suusta lähteneeksi sellaisia lausunnoita, jotka heti typeryytensä perusteella oikein käteenkin tuntuvasti totesi niiden lähteneeksi heidän omista mädäntyneistä aivokammioistaan. Sillä Sanna on yksi selväjärkisimmistä historian selvittäjistä usiammilta eri aloilta, että hänen ei ole tarve turvautua sellaisien typeryyksien lausunnoihin mitä teikäläiset haudotte hänen suustaan lähteneeksi ja siihen saa tuhansien ihmisten todisteet, todisteet sellaisilta, jotka ovat itse olleet kuuntelemassa hänen puheitaan, eikä kuten teikäläis ten jotka ette kertaakaan uskalla tulla hänen puheitaan kuulemaan, sillä te pelkäätte kuten yölepakot ja huuhkaimet päivän valoa ja haudotte omia mielikuvituksianne kaikkia niitä ihmisiä parjataksenne, jotka eivät usko teidän typeriä laverruksianne. Sitten kuin hän alkoi selvittä parjaus- ja persoonapolemiikista, niin hän toi mailman parantajille sen ilahduttavan sanoman, että «mailman parannukseen on kaikista parain ja pikaisin tie siinä, että jokainen tunnustaa syntinsä ja luopuu niistä ja alkaa elää pyhää kristillistä elämää, niin silloin koko ihmiskunta saavuttaa onnellisuuden». Katsokaamme siis miten se tätä tiedä olisi sitten saavutettavissa. Nyt jokainen aikansa seurannut ihminen tietää, että kaikki kansallisrikkaudet on luisuneet muutamien harvojen raharuhtinaiden omaisuudeksi, jotka käyttää sitä uusien miljoonien luomiseksi itselleen, välittämättä miten niiden uskontojen antamista opeista ja ihmiskuntain suurista kärsimyksistä, jotka kärsimykset johtuvat siitä riistosta, mitä tekevät nämä muutamat harvat epäuskoiset raharuhtinaat. Heidän käsissään riippuu meidän kaikki maallinen elämämme, onni ja onnettomuus ja heidän määräysten mukaan meidän täytyy ahertaa päivästä toiseen sen mukaisesti kuin he näkevät itselleen olevan edullista. Toiseksi tilastot toteaa että esim. Yhdysvaltojen suunnattomia kaunisrikkauksia kontrolleeraa ainoastaan noin tusinan verran miehiä, jotka istuessaan pöydän ympärillä voivat lamauttaa koko teollisuuden ja liikenteen Altannin rannasta aina Tyynen meren rantaan asti ja saada nälänhädän aikaan suurissa kaupungeissa kautta koko mantereen jos niin tahtovat. Tästä käy selville minkälaiseen tilanteeseen koko tämänkin mantereen ihmiskunta on ajautunut. Tämä sama voima prostitueraa ei ainoastaan alemman kansan mielipiteet, niin taloudellisesti kuin uskonnollisestikin itselleen suotuisaksi. Se ikävin kohta, että juuri meidän papistomme on eniten prostituerattu siihen määrin, että he käyvät mitä tulisinta taistelua kaikkialla kaikkia niitä liikkeitä vastaan joiden pääpyrkimykset on kohdistettu taloudellisten olosuhteiden korjaamiseksi. Siis papisto käydessään sotaa kaikkia kehityksen luomia ja synnyttämiä erilaisia liikkeitä vastaan repiäkseen niin alas käy silloin hävittämään kaikkia jaloa ja ihanaa, mitä on saavutettu ja on siitä saavutettavissa. Eikä kumminkaan ole tilalle tarjota muuta kuin haudantakainen elämä taivaineen ja helvetteineen. Jos kuten veli E. Ovaskainen sanoi, että ihmiskunta voidaan tehdä taloudellisesti ja uskonnollisesti ihanne yhteiskunnaksi tunnustamalla syntinsä, niin se tosiaankin näyttää helpolta tehtävältä. Nyt kun olen tuonut esille niin selvästi kuin mahdollista sen puolen mitä tarjoo epäkäytännölliset taloudelliset ja yhteiskuntaolot, niin toivon että veli Ovaskainen kohdistaa kulkunsa pikaisesti New Yorkin Wall kadulle ja kaivelee esiin suuren pahuuden puun juuret, nuo tusinan verran miehiä ja selittää niille pyhää evankeliumia niin voimakkaasti, että he tunnustaa syntinsä ja kuin he sen tekee, silloin koko ihmiskunta tulisi hyötymään ja näin toteutuisi veli Ovaskaisen ihanteet pikaisesti. Mutta veli on nyt harhapoluilla, kuin hän yrittää tämän puun kasvattamia oksia karsia puun latvasta, jotka saa siitä vaan uutta kasvamisintoa. Siis tällainen opetus ei ole ajan vaatimuksia vastaava, niin ollen sen kylvämät siemenet lankeaa kivikkoon. Siis kapitalistisessa yhteiskunnassa ei jää muuta keinoa kuin järjestäytyä työläiset kaikilta aloilta niin voimakk. että he pystyvät vallottamaankäsiinsä niin taloudellisen kuin poliittisenkin vallan.

Sitten edelleen veli Ovaskainen us kotti kuuliakuntaansa, että hän puhuu «tieteen ja historian» mukaisesti. Siksi tahdon näyttää joillakin kohdilla kuinka paljo hän selosteli tieteen ja historian perusteella oppejansa. Hän toi esille muka historiallisesti ja tieteellisesti raamatun mukaan että miten mailman on luonut jumala muutamissa päivissä. Siis hän perusti tämän selostelun Mooseksen luomiskertomukseen jonka mukaan mailma luotiin yhdellä kertaa tyhjästä. Tämä on juutalaisen ajanlaskun mukaan tapahtunut muka v. 3760 e. Kr. Tämä kertomus on ollut voimassa 18:nen vuosisadan alulle asti. Merkilliseltä tuntuu nykyään, että israelilaisten eepillinen luomiskertomus saattoi niin kauvan pysyä maapallon syntyä selittävänä oppina. Omituisen vaikutuksen tuo ajanmääräys tekee, kuin viime aikain tutkimuksista tiedämme, että esim. Egyptin historiallinen aika alkaa jo viidennellä vuosituhannella e. Kr. ja että Babyloniassa samaan aikaan oli jo vallalla korkea kulttuuri, jonka ikä on laskettava joitakin tuhansia vuosia vanhemmaksi. Siis miten voimme käsittää, että kuin historia todistaa, että ennen kuin mailma ramaatun opin mukaan oli olemassakaan, niin oli toistatuhatta vuotta ennen jo Egyptin historiallinen aika alulla ja saman aikaan Babyloniassa vallalla korkea kulttuuri. Siis miten käy tässäkin kohden selitys raamatun luomistarua tieteellisesti ja historiallisesti?

Huomattava historiallinen edistyminen oli, kun m.m. filosofi Leibniz 17:nnen vuosisadan loppupuolella esitti käsityksen, että maapallo alkutilassaan on ollut hehkuvan kuuma, kunnes se vähitellen jäähtyi ja sai kiinteän kuoren. Nerokas Buffon jonkun aikaa myöhemmin laski hehkuvain rautakuulain jäähtymisnopeuden nojalla, että maapallo on tarvinnut tähtenä ollessaan 77,000 vuotta kiinteän vuorikuoren muodostamiseen ja lisäksi 93,000 vuotta, ennenkuin se ehti jäähtyä 0-pisteeseen. Mutta tällaiset ajatukset kohtasivat silloin vielä vastustusta niiden puolelta, jotka uskoivat että mailma oli luotu ainoastaan lähes 4,000 v.e. Kr. Tällä tavalla selittelee tiede ja historia mailman alkua ja sillä on takanaan niin varmat todistuskappaleet, että jo 17-vuosisadalla täytyi raamatun kertoman Mooses-tarun mailman luomisesta väistyä tieteen ja historian edessä syrjään. Siis jokainen pappi joka tuon tarun mukaisesti selittää mailman luomista täytyy olla nykyisen 20-vuosisadan ajasta jälissä 300 vuotta ja elää 17-vuosisadan aikaista elämää henkisesti. Ja se siis on jo niin ollen vanhuuttaankin mädäntynyttä, sillä uusiaika luo uusia muotoja ja olotiloja, joihin ei osaansa menettäneet vanhat teoriat voi suhtautua.

Edelleen veli selitteli, että miten Darwin sanoo ihmisen saaneen alkunsa «vanhoista mädäntyneistä kalanruodoista» ja tällaisen lausunnon sanoi erään viisaan nuoren miehen lukeneen ja siitä hänelle kertoneen. Siis hän ei itsekkään kehdannut omistaa omiksi ajatuksikseen noin kovin typerää lausuntoa, jolla tahall. ja tieten tahtoi väärennellä ilkeän mielikuvituksensa mukana Darwinin historiallisia teorioita. Darwin ei ole sellaista koskaan kirjoittanut mihinkään kirjaan. Sillä Darwin näyttää tieteellisesti ja historiallisesti, miten elämä on saanut alkunsa, ei ainoastaan kasvikunnassa, mutta myöskin eläinkunnassa ja että miten ihminen on polveutunut alemmista muodoistansa luonnon pakkolain alaisena, aina korkeampiin ja korkeampiin muotoihin, siihen suureen korkeaan asemaan, koko luomakunnan herraksi, missä hän nyt on ja että hän ei koskaan tule täydelliseksi, vaan luonnon laki määrää hänen kulkunsa yhä korkeampiin muotoihin. Eillä historiakin näyttää että mikään ei voi olla paikoillaan ja se joka ei voi kehittyä edelleen, menee taakse kohti tuhoansa. En ole Darwinin oppeja tässä tilaisuudessa tarkemmin tuomaan esille.

Veli ihmetteli, että tämä ympärys on kummempi kontri mitä hän tietää. Sen takia että täällä on 3/4 ihmisiä epäuskoisia, jotka eivät usko hänen oppejaan. Kiitos avomielisestä tunnustuksestanne! Sitten hän pahotteli, miksi sosialistiset ainekset käy uskonnon kimppuun. Syy on siinä, että miksi uskonnolliset liikkeet sitten pyrkii jarruttamaan kehityskulkua! Me annamme uskonnoille niinkauvan omanarvonsa kuin ne pysyvät omien rajojensa sisällä. Mutta niin pian kuin se astuu eteem. alespolkemaan pyrkimyksiämme ja kehityskulkua, niin me tulemme sen tieteen ja historian antaman opetuksen mukaan suistamaan tieltämme syrjään. Tämäkään arvostelu puheiden ne johdosta ei olisi tullut loihdittua ilmoille ellette te puheissanne olisi asettuneet sotajalalle kaikkiin jaloihin pyrkimyksiin nähden, oli ne sitten taloudellisia, poliittisia, tieteellisia tai historiallisia. — Koulun käymätöin.

...lausunto lastenhoito- ...furtissa, jossa hän toi ...esiin seuraavan: «Las ...u ensimäisinä elin- ...1918 49 pros. suurempi ...15 ikäisten lasten kuo ...olli kohonnut 55 pro- ...nkotautisten synnyneit- ...u kohosi 134 pros. ja ...nkotautisten pieno- ...s. vuodesta 1913. Ber- ...emmin tehty uutti ti- ...mukaan kaupungin ...ta oli keuhkotautisia ...taudeissa 77,000 ja ...riittävää ravintoa. ...n työväen alhainen e- ...mainion tilaisuuden ...kaisen riiston ja ...reja. Amerikassa pe- ...tämöt seisomaan, mut- ...almistetaan amerikalais ...aivoja. Maailman suu- ...obiilitehtaat on Ame- ...u ja kymmeniä tuhan- ...sia työmiehiä on vis- ... Sensijaan on auto- ...s, joka myös on tavoi ...ruhtinaan arvoa, — ...— siirtänyt toimintan- ...rustaen siellä erään sak ...nimen kanssa (Elrich ...usia automobiilitehtai- ...a Itävallan nälkäiset ...at ainakin kiittää lau- ...siitä että heille yrite- ...työtä. Työttömyys ja ...kehittyy Saksassa hi- ...käläiset työmiehet ovat ...täin soveliaita riistoelä i ...n siksi joutuneet kan- ...pitalismin erikoisen huo ...i. Mikä takaa, että he ...t raataa ja että kansan ...kurjistuminen tapahtuu ...hitaammalla vauhdilla. ...yhälistö saa kestää vie- ...kieltäymyksiä, sillä sen ...rillisessa taistelussaan ...talistivaltojen kanssa an ...sa rappeutua. Enten- ...uotannon laita on koko

naan toinen, samoinkuin puolueettomien maitten. Sota-aikana oli totuttu ponnistamaan kaikkia tuotantovoimia. Rauha vähensi kulutusta ja aiheutti liikatuotantoa. Amerikassa oli tehty suuria uutisviljelyksiä. Sellaisia ynnä Englannissa oli tuotantokyky suuresti kohonnut. Oli perustettu uusia tehtaita ja otettu käytäntöön työtä säästäviä ja täydellisempiä koneita entisten epäedullisten koneitten — ihmisten — sijaan. Sodan pohjattomia vaatimuksia ei siis oltu tyydytetty työstöviljelyksellä, vaan järkevällä järjestelytyöllä. Hintojen kohoaminen otettiin huomioon palkkoja säännösteltäessä — isänmaan ollessa vaarassa tulee katsoa, että kaikilla sen lapsilla on siedettävät olot. Ei siis voi väittää työtätekevän väestön suurestikaan kärsineen nälkää. Mutta sillähän olikin tarpeeksi kärsimistä itse sodassa.

Sodan runtelemat liike- ja kuljetus välineet (kauppalaivasto) saatettiin entistä ehompaan kuntoon ja täydennettiin. Paljon tehtävää oli tietenkin sellaisen hirmumyrskyn jälkiä korjatessa. Olihan se hävittänyt suuria aloja miltei perinpohjin (mainitsemme vain pohjois-Ranskan, Belgian, Serbian ja Galitsian). Keski ja itä-Europan kansoja oli avustettava. Oli hankittava niille asuntoja, vaatteita, talouskaluja, parannettava ihmisten keuhkoja ja voimistutettava heidän kauhun hyytämää vertaan. Ehtyneet tuotantovoimat ja seisahtunut liikenne oli saatava tyydyttävään kuntoon. Kaikessa tällaisessa oli niille, joiden tuotanto oli siedettävässä kunnossa, enemmänkin tekemistä, kuin oli äskeisinä mielettömän sotakiihkon päivinä. Mutta meidän on erikoisesti huomautettava, että vaikka mailmansodan aiheuttama menekki olisi riittävä hyödyketuotannolle, on se tavaratuotannolle osoittautunut perin riittämättömäksi. Sen myyntinälkää ei sammuta mikään. sillä se ei myy niille, jotka tarvitsevat tavaraa, vaan niille, jotka kykenevät maksamaan siitä vaadittun hinnan. Tätä «tieteellistä» ervavasuuttaa ei otettu huomioon. Mikä vei liikatuotantoon. Tuotetut hyödykkeet myytiin välikäsien (kaupan) kautta. Täten kohosivat hinnat hämaavan korkeiksi. Liikatuotantoa ei enää tunnustanut sota-ajan yleinmääräinen kulutus. Sotaajan taloudellisia kulutusta seurasi seurasvan ajan vähittäinen, mutta varma taantumus, joka kantaa keinotelun leiman. Toi sotaajan heikosti taloudellisesti vielä suurempia voittoja kuin sotaaikana. Tämä oli jonkinlaisena takeena siitä, että liikatuotanto kapitalistisen järjestelmänkin aikana suuntautuu sodan jälkeen silitämiseen. Venäjä luonnollisesti jätetään oman onnensa nojaan, sillä kapitalismin voitto edellyttää sen näännyttämistä. Koetetaan tyynnytää joukkojen vallankumouksellista «kuohuntaa» ja selvitetään joten kuten raballisetkin vaikeudet sekä järjestetään kansainväliset luottosuhteet. Porvaristohan on tottunut antamaan «luonnonvoimien» rauhassa vaikuttaa. Ne saattavat kapitalistisen talousjärjestelmän aina ja joka tapauksessa lopulliseen tasapainoon. Niin, asioiden on annettava mennä menojaan. Porvaristolle käy kuitenkin hyvin.

(Jatketaan)

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia lehtiä!

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille

DR. A. B. WEST
SELKÄRANKATOHTORI

Tarkastetaan X-sähkösäde koneella.
217 Gloucester St., Soo, Ont.
Phone 1306

Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

4 mailia Sudburysta Long Lake tien varressa. Hinta $1,800, osa käteistä.

J. JARVIS
Box 1181, Sudbury, Ont.

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,

MYYTÄVÄNÄ
kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.
Kysykää

CASEY-SHAW LUMBER CO.
Phone 452 Sudbury, Ont.

Mrs. Ida Streng

ole hyvä ja saavu kotiasi lastesi luokse. Vanhin tyttösi jäi sairaaksi ja on sairastanut siitä lähtien. Velvollisuudesi äitinä vaatii sitä. Samalla voimme tehdä selvän meidän välisistä suhteistamme asiallisesti

E. STRENG
3314 Venasles St., Vancouver, B.C.

Palvelijaa Halutaan

Hyvällä palkalla.

MRS. K. G. MORIN,
Telephone 346. Sudbury, Ont.

Torstai aamuna

Säilyke kirsikoita (Cherries)

$1.20 Basketti

«TAYLORS» RUOKATAVARA-KAUPPA

SUPERIOR TAILORS
SOO, ONT.

Valmistamme hyviä pukuja ja palttoita. Otamme vastaan kaikkea alaamme kuuluvaa työtä.
TYÖ ENSILUOKKAISTA.
HINNAT KOHTUULLISET.
Iso valikoima kankaita ja näytteitä varastossa.

Laakso ja Erkkilä
388 Queen St., West

Todistus

Nimeni on S. F. Mordorski. Olen insinöörinä Pohjois Pacificin rautatiellä, Superiorin järven osastolla. Olen ollut työssä tällä osastolla 15 vuotta ja tunnen melkein kaikki tällä tiellä työskentelevät miehet.

Eri ajoilla on minua kohdannut vahinkoita jotka ovat saattanut minut työhön kykenemättömäksi, joskus pitemmäksi, joskus lyhemmäksi aikaa. Yksitoista kuuta sitten aloin sairastamaan reumatismia. Oikea käsivarteni oli niin kankea että en voinut nostaa sitä suoraksi olkapäitteni tasalle. Seljässäni ja rinnassa oli niin kovat tuskat että lepoa en saanut ensinkään. Tätä kesti 10 kuuta jolla ajalla kokeilin turhaan jos minkälaista apua. Olin Brainerdin (Minnesotassa) hospitaalissa Syyskuun 17 päivästä Joulukuun 1 päivään saakka. Siellä minua hoidettiin ja sanottiin olevan keuhkotaudin, nikamien ja henkitorven tulehduksen, reumatismin, ja vaikka minkä — turhaan. Menin kotiani St. Pauliin ja siellä etsin apua siellä olevilta lääkäreiltä. Koetin kaikkea — lääkkeitä, lääkereitä, hierojia, ja vieläpä muutamaa selkärankan asettajaa. Turhaan. Olin kaupunkin hospitaalissa Jouluk. 9 p. Helmik. 16 päivään jossa minua hoidettiin samojen tietojen nojalla kuin Brainerdissakin. Turhaan. Menetin toivoni ja päätin että kuolen vihdoin reumatismin kangistamana.

Mr. O. A. Johnson, paikallis vturien veljellisseuran (Osa No. 519) kirjuri, oli tällä ajalla T:ri Wentworthin hoidettavana. Hän oli niin tyytyväinen hoitojen tuloksiin että hän kehoitti minua tulemaan Duluthiin. Minä tulin. T:ri Wentworth tarkasti minut ja sitten sanoi että neljän viikon kuluttua voin jatkaa työtäni. Nauroin minä. Neljän viikon kuluttua työkykyinen enkä mistään ollut apua saanut! Nauroin. Kuitenkin aloin ottamaan hänen hoitojansa. Asuin hänen parantolassaan. Olen nyt ollut hänen hoitonsa alaisena neljä viikkoa, ottanut 24 hoitoa ja — huomenna minä menen työhön!

Kunsalaiset! Kymmenen kuukauden ajalla kulutin yli $3,000.00 terveyttä etsiessäni. T:ri Wentworth saatti minut työkykyiseksi yhdellä sadalla dollarilla neljän viikon ajalla! Mitä tulisi minun tuntea T:ri Wentworthia kohtaan? Sanon että JOKAISEN SAIRAAN — olkoon hänen tautinsa mikä lieneekin — VAATISI TULLA T:ri WENTHWORTHIN LUO saadakseen terveytensä jälleen! Tunnen että tämä on ainoa paikka jossa köyhä voi saada rehellisen osansa.

Tulen jatkamaan hoitajani T:ri Wentworthilla työssäkin ollessani, ja sanon jokaiselle sairaalle taudin laadusta ja muiden lääkärien lukuisuudesta huolimatta: «TULKAA TÄNNE PARANNUKSELLE!» Suosin häntä mitä sydämmellisimmin.

22 p. Heinäkuuta. (Allekirjoittanut) S. F. MORDORSKI.

HUOM.! Parannamme kaikenlaisia tauteja ja meillä on nyt sairaala joten voimme ottaa potilaita täysihoitoomme. Jos sairastatte niin tulkaa; jos raha-asianne sen estävät niin kirjoittakaa, voimme Teitä auttaa. Parannamme useita tauteja myös kirjeenvaihdon kautta. Kirjoittakaa kirjeet osoitteella:

Dr. Paul J. Wentworth
2029—31 West Superior St.,
DULUTH, MNNESOTA

Koti Leipomo

(HOME BAKERY)

740 Simpson St. Fort William, Ont. Puhelin 1338

Uusi liike suosittaa tuotteitaan. 25 vuoden kokemus takaa tuotteet. Erikoisala kova leipä ja korput. Kirjetilaukset suoritetaan joutuin.

JOBITÖITÄ TEHDÄÄN VAPAUDESSA

Vapauden omassa kirjapainossa tehdään nyt kaikenlaatuisia töitä, KESÄJUHLAMERKKEJÄ — NIMELLÄ JA OSOTTEELLA VARUSTETTUJA KIRJEKUORIA. — KIRJEENPÄITÄ. — NIMI-, KUTSU- JA KAIKENLAISIA LIIKE KORTTEJA. — LENTOLEHTISIÄ. — IKKUNALLA PIDETTÄVÄ ILMOTUSKORTTEJA. — SEKÄ KAIKENLAISTA JOBITYÖTÄ.

Hinnotuksessa käytämme Torontossa vallitsevia taksoja, jotka ovat alhaisemmat kuin missään Canadan pikkukaupungissa.

KAIKKI TYÖ TEHDÄÄN NOPEASTI JA HUOLELLA

Asiamiehet voivat paikkakunnillaan kehottaa liikemiehiä tilaamaan meiltä kaikkia niitä tarpeita mitä liiketoimissaan tarvitsevat.

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

UUSI KIRJA SUORAAN SUOMESTA

Meidän kirjakauppaamme on juuri saapunut uusi kirja suoraan Suomesta ja tällä kerralla sellainen kirja jollaista ilmestyy ainoastaan harvoin. Kirjan nimi on:

HÄVITTÄJÄ

ja on sen kirjottanut suurta kuuluisuutta saavuttanut kirjailija, Konrad Lehtimäki. Kirjassa on neljä eri kertomusta: Hullun päiväkirja, Turvapaika, Vallankumouksellinen ja Hävittäjä. Kertomukset ovat viimeisien vuosien sota- ja vallankumous aikoja kuvaavia. Jokainen joka on kerrankaan ennen lukenut Lehtimäen teoksen tietää että hänen vertaistaan kauhujen kuvaajaa ei löydy toista suomenkielisessä kirjallisuudessa. Hän on etevä siinä että hän voi pukea sanoiksi sen mitä kansa ja yksityiset ihmiset voivat ainoastaan vaistomaisesti tuntea, ja mikä kuitenkin on aivan selvää jokaiselle kunhan on vain saanut lukea Lehtimäen esityksen. Mutta vaikain Lehtimäki onnistui kuvauksissaan jo silloin kun aiheet eivät olleet niin suuremmoisia kuin nykyään, niin hänen viimeinen teoksensa sentään vie voiton kaikista edellisistä. Uskomme siis että jokainen tämän ilmotuksen lukija lähettää tilauksensa aivan heti. Asiamiehiämme myöskin kehotamme tätä kirjaa tilaamaan. Hinta 75c.

VAPAUS
Box 69. SUDBURY, ONT.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeisteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

H. Kauhasen räätäliliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä. Phone 137.

Lehto Matti antaa teille —— tulkaa Jussin sappaan.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

SAULT STE MARIE, ONT.

Kalustettuja huoneita vuokrattavana, 229 Alexandra St. Soo, Ont., — Otto Laahanen.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

?

Casey-Shaw Lbr. Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

Meillä on nyt varastossamme hyvä varasto

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

WATERMANNIN KYNIA pidetään parhaina maailmassa.

HINNAT OVAT

$2.75, $4.50, $6.00 ja $8.

Postissa lähetettäessä registeerattuna otamme 25 senttiä lähetyskulujen peittämistä varten.

Lähetämme kyniä mihin tahansa Canadassa.

VAPAUS

SUDBURYSTA

PÄIVÄLISTA

Sekaköörin harjoitus tänä- ja huomen illalla kello 8. Soittokunnan harjoitus perjantai-illalla.

Soittokunnan konsertti lauantai-illalla.

Liberty yhtiön johtokunnan kokous

pidetään perjantai iltana Liberty rakennuksessa. Monia tärkeitä asioita. Kaikkien johtokunnan jäsenten saavuttava.

S.S. Osaston kokous

pidetään sununtai iltana, t.k. 7 p. Kaikkia osaston jäseniä kehotetaan saapumaan. Uudet jäsenet tervetulleita.

Lasten kesäkoulu alkanut.

Tiistaina alettiin S.S. Osaston järjestämä suomalaisten lasten kesäkoulu Liberty Haalilla. Kaikkiaan kirjottautui oppilaita 18, jotka opettajat jakoivat kolmeen luokkaan ikänsä ja kehityksensä puolesta. Nuorilla opetualapsilla oli ainakin ensimäisessä tilaisuudessa suuri innostus opinnoihinsa ja toivottavasti sitä jatkuukin.

Illalla oli sitten järjestetty lapsille illanvietto, jossa suoritettiin melkoinen määrä ohjelmaa.

Kaikkia niitä lapsia, jotka eivät vielä ole kirjottautuneet kouluun, kehotetaan saapuman Liberty Haalille torstaina tai perjantaina. Koulua pidetään tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin.

Alustoimikunnan sihteerin osoite on

toistaiseksi K. V. Nurmi, Box 1028, Sudbury, Ont.

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

Sam Koskela,

eli Kurikan Sami kuoli v. k. 24 p. täällä Soossa. Koskela oli jo pitemmän ajan sairastanut jotakin sisällistä tautia. Lääkärit sanoivat sen olleen sokeritaudin. Hän koetti saada luonnonparantolassa hoitoa, sekä itse hoidon ja lääkärien avulla saada terveytensä takaisin, vaan kaikki oli turhaa. Jos joku rahamies olisi ollut tässäkin tilalla, niin hän varmaankin olisi parantunut, vaan kun kysymyksessä oli köyhä raataja, niin hänen täytyi sortua nuorella ijällään. Hän oli vasta noin 30 v. vaiheilla.

Nykyisen järjestelmän vallitessa työväestö ei voi kunnollisesti ravita itseään puhumattakaan terveyden hoidosta, joten melkein kaikkien täytyy sortua ennenaikaisella kuolemalla. Suuret joukot eivät vain tahdo nähdä missä se oikeastaan aikaperäinen syy on. Paljon ja väsymätöntä työtä vaaditaan vielä tietoisuuden levittämiseksi, ennenkun asiat voidaan korjata edes vähääkään siedettäväksi.

Huomautus Kukilalle.

Sinä olit kovasti ihmetellyt että mitä asiaa osaston talolla olisi sinulle ollut esitettävänä, tai oikeastaan iltamayleisölle 23 p. v.k. Asia on nyt seuraava, että sen tiedät. Muistatko enään sitä, kun V. Vainion kämpällä oli lakko viime talvena joulu- ja tammikuulla ja sinä olit siellä rikkurina, Voitteko sanoa ettet tiennyt siellä olevan lakon? Et varmaankaan. Niin, sinä ostit lipun iltamaan, kun myyjä ei tuntenut sinua. Miksi et heti mennyt ylös silloin väliajalla, vaan hiipien nousit vasta silloin kun kappaleen esitys oli alkanut. Käytöksesi oli sellainen, kuin ainakin petturin, joka pelkää häpeällistä tekoaan. Juuri sen tähden olisi sinut esitetty yleisölle. Olisit sitte saanut kuulla mitä heillä olisi ollut sanottavaa, vaan ethän odottanut. Arvasit kai asian ja heti kiireesti lähdit pois. «Jos pahaa teet, niin pelkää» näyttää pitää paikkansa. Kun toiste tulet, niin älä sitte hätäile lähtösi kanssa, kuulet asian itse.

«Hyvänajan» merkkejä

on jo huomattavissa kaupungissa, sillä yöllisiä vieraita on ollut liikkeellä. V.k. 28 p. vastaisena yönä oli akkunasta menty sisään J. Hansonin vuokraamaan saunaan Huron ja Albert katujen kulmassa. Ainoastaan paperossia ja joitakin kupari senttiä oli saanut tai saaneet saaliikseen.

Samoin on viety eräänä yönä kaikki hopea esineet eräästä talosta kanavan varrella. Pelastuakseen nälkäkuolemasta, pakottaa kai nykyään turvautumaan moisiin tekoihin, jotka viime vuosina ovat olleet tuntemattomia.

TORONTON UUTISIA

Poliittisten vankien puolustuskomitean toimenpiteitä.

Kuten muistamme, perustettiin täällä joku aika takaperin poliittisten vainottujen puolustuskomitea, johon jäseniä valittiin m.m. Trades & Labor Councilin jäsenistä, ja niin ollen eri ammattiunioidenkin edustajia. Komitea on järjestänyt kaksi viikkoa kestävät katukokoukset, joissa puhujina on toiminut ja edelleen tulee olemaan Toronton pääasiassa radikaalisimpia työväenjohtaja. Tilaisuuksissa myydään kirjallisuutta ja huomattavat määrät radikaalisia sanomalehtiä, ja muuten hankitaan varoja puolustuskomitean tarpeeksi, poliittisten vankien avustamiseksi oikeus ja muita asioita varten. On ilahduttavaa nähdä että puhujia kuulemassa on runsaasti osanottajia, joten varsinaista agitatsionia tilaisuuksissa levitetään runsaasti niin kirjallisuuden, sanomalehdistön kuin puheidenkin avulla. Olisi toivottavaa, että tuota toimintaa jatkettaisiin ja siten kasvatettaisiin työläisiä käsittämään asemaansa kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Erotettiin ja otettiin takaisin.

Joku päivä sitten erotti Toronton maalareiden ammattiunion toimeenpaneva komitea sanotun union liikeasioitsijan (Business Agent) sillä perusteella, että hän ei ollut King Edwardin hotelli rakennuksella olevia maalareita määrännyt lakkoon, vaan oli pyrkinyt kompromiseeraamalla sovittamaan rettelöitä työnantajain kanssa. Toimeenpanevan komitean toimenpide ei kuitenkaan tyydyttänyt uniota ja kokouksessaan unio kumosi toimeenpanevan komitean päätöksen liikeasioitsijan erottamisessa. Maalarien union toimeenpaneva komitea käsitti union päätöksen olevan epäluottamuslauseen heille ja niin ko ko t. komitea erosi. Heidän tilalleen valittiin uusi t. komitea.

Nyt kuitenkin sanotulla hotellirakennuksella ovat maalarit tehneet lakon, vaatien erään unioon kuulumattoman työläisen poistamista. Hotelli pitäisi olla valmis maanviljelys- ja teollisuusnäytt. aikana ja jos maalarit jatkavat lakkoaan ilman ettei sovintoa saada aikaan myöhästyy hotellin valmistus. Rakennusammattialain councilin sihteeri Doggett uskoo saavansa lakon sovitetuksi ja työn jatkumaan.

Muurarien palkat eivät laske.

Sen johdosta, että paikkakunnalla on ollut liikkeellä itsepintaisia huhuja, että myöskin muurarien palkkoja tullaan laskemaan, ilmoittavat rakennustyönantajat, että heillä ei ole ollut mitään puhetta niitten laskemisesta. Päinvastoin selittävät he, että viimeiset kolmekymmentä vuotta on urakoitsijoilla ja muurareilla ollut vuosittaisia sopimuksia voimassa, eikä niitä ole kummaltakaan puolelta koskaan rikottu. Näin ollen he eivät nytkään näe mitään syytä, jonka perusteella heidän pitäisi muurareiden palkkoja allekirjoittamaansa sopimusta rikkoa. Palkkoja niinollen ei heidän puoleltaan tulla alentamaan, paitsi siinä tapauksessa jos muurarit vapaehtoisesti sen suostuvat tekemään. Saa nähdä toteutuuko tuo työnantajain harras toivomus että muurarit lähtisivät omasta aloitteestaan palkkojaan alentamaan.

Lusifer.

KIITOS

Kaikille jotka minua avustivat tyttöni sairauden aikana. Erittäin kiitän Mrs. Pelkolaa ja Mrs. Pakkalaa jotka sydämmen asiana puolustivat tyttöni jälleen terveytensä saamaan jonka vuoksi olemmekin nyt onnellisia kun olimme jälleen terveitä. Rahat jonka Mrs. Pelkola ja Mrs. Pakkala ovat minulle tilittäneet lähes $80. taalaa.

Tosi kunnioittaen

John Kujanpää

Box 288 Copper Cliff Ont.

Cobaltin Kaatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

MYYDÄÄN HALVALLA

6 vuoden ikäinen terve työ hevonen.

J. JARVIS

Sudbury, Ont.

MUSIKAALINEN ILLANVIETTO

Sudburyn S. S. Osaston Torvisoittokunnan ja Sekaköörin

SOITTO- JA LAULU-

KONSERTTI

LAUANTAINA 6 P. ELOK.

Alkaa klo 8.30 j. pp.

OHJELMA:

1 — Kansainvälinen työväen marssi.
2 — Säveleitä, Potpourri.
3 — Barrikaati Marssi
4 — My Old Kentucky Home, Arr. by Mackie Beyer, (Cornet solo with variation) Soittaa, J. T. Dionne.
5 — Overture Transit, Säv. Geo. Southwell.
6 — March — Rear Admiral, Säv. Mackie Beyer.

— VÄLIAIKA —

7 — Punasen ristin tyttö
8 — Marseljeesi .... Rouget de Lisle.

Sekaköōri.

9 — Elomme päivät, marssi.
10— Overture Ascolon, ... Chas Southwell
11— Nokian Marssi.
12— Serenaadi.
13— Työväen Marssi .... Merikanto.
14— Tanssia Torvisoittokunnan säestyksellä.

Sisäänpääsy 35c.

Huvitoimikunta.

SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY

513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

UUTTA VARASTOA

Meille on juuri saapunut uusi lähetys

STOVEJA JA RANGEJA

MARTIN—SENOUR MAALEJA, JAPALAC VARNISH STEINIA, JAPALAC AUTO MAALIA, ALABASTINE SEINÄ FINISTYS MAALIA MARBLE Y.M. LATTIAMAALEJA.

Royal Purple Kananruokia. — Luulauhoja. — Scratch Feet Jauhoja

THE GEO. TAYLOR HARDWARE, LTD.

Phone 179, Timmins, — Cochrane, — New Liskeard, — Cobalt.

HYVIÄ KIRJOJA

Muutamia tämän vuoden Vapun numeroita on niinikään vielä myymättä. Vappu on erinomainen julkaisu ja moninkerroin tärkeä lukea vielä nytkin vaikkakin Vappu onkin jo ohitse. Tilatkaa itsellenne kappale, että ette jäisi ilman tuota arvokasta kirjallisuuslisää tänä vuotena. Hinta 90c.

Seuraavia kirjoja niinikään pitäisi jokaisen aikansa tasolla olevan toverin hankkia:

PENIKKA TAUTI, kirj. N. Lenin .... .50
MAAIMAN VALLANKUMOUS JA III INTERNATIONATIONAL, kirj. G. Sinovjev .... .50
RANSKAN KANSALAISSOTA, kirj. Karl Marx .... .40
KÖYHÄLISTÖN DIKTATUURI, kirj. Karl Kautsky .... .65
KYMMENEN SOKEAA JOHTAJAA, kirj. Arthur M. Lewis.... .85
KÖYYHÄLISTÖN VALLANKUMOUS ja LUOPIO KAUTSKY, kirj. N. Lenin 65
SUOMEN KIELIOPPI, kirj. N. E. Setälä 1.00
ÄIDINKIELEN OPPIKIRJA, kirj. E. N. Setälä .... .75

Kaikkia näitä kirjoja voidaan tilata osotteella:

VAPAUS

Box 69. SUDBURY, ONT.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

NATIONAL LUNCH

14 Durham Street SUDBURY, ONT.

VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA. HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKEAPÄÄ

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita,

K. Närväsen Sauna

avoinna joka arkipäivä.

218 Secord St., Port Arthur, Ont.

HALUTAAN TIETÄÄ

HALUAISIN saada tietää missä asuskelee isäni John Puttonen. Viime keväänä oleskeli hän täällä Copper Cliffissä ja sitten kun lähti täältä ei ole hänestä kuulunut mitään. Jos joku hänen tuttavistaan huomaa tämän ilmotuksen ja tietää hänen nykyisestä olinpaikastaan, niin olisi hyvä ja kirjoittaisi osoitteella: Aili Puttonen, Box 294 Copper Cliff, Ont.

Suomalainen Apteekkari K. G. K. NYMAN

on tullut takaisin Port Arthuriin ja hoitaa Suomalaista osastoa

Whites Drug Store

Cor. Bay & Algoma St.

Vanhanmaan lääkkeitä saatavana. — Postitilaukset täytetään.

Phone 711 P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA

Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.

OLGA SNELLMAN, omistaja

ELOKUUN ULOSMYYNTI HALVENNUS

Dufresne's Storessa

Phone 1175. 76 Elm St., Sudbury, Ont.

Kaikki jotka vaan muistaa heinäkuun halvennuksen niin varmaankaan ei sivuuta myöskään elokuun halvennusta, sillä kaikki mitä varastossamme on myödään 30—50 prosentin alennuksella siis halvemmalla kun tavallisella myönti hinnalla.

Älkää unohtako katsoa meidän ikkunita joka päivä, niin näette uutta ja halpaa tarjottavana.

Palttina

800 yd. valkastua palttinaa 36 tuumaa leveää, tavallinen hinta 29c yd., nyt myödään

15c yd.

700 yd. ei valkastua palttinaa enen maksanut 35c yd., nyt

17c yd.

Kesä pukukangasta

34 tuumaa leveää vaaleissa ja tummissa väreissä, ennen maksanut 35c yd., nyt

24c yd.

Musliini

Ennen maksanut 45 ja 50c yd., nyt myödään

19c yd.

Puseroita

Entiset hinnat $1.50 ja $1.-75, nyt myödään

78c kpl.

Miesten työ paitoja

Tavallinen hinta ollut $2.00, nyt

$1.24 kpl.

Sandaleja

Oikeen hyvästä nahasta jotka ovat ennen maksaneet $1.75 nyt

84c pari

Sukkia

Kaikellaisia pumpulisia naisten sukkia, ennen maksaneet 50c pari, nyt

32c pari

Puolikengät

Tavallinen hinta ollut niille $4.50—$6.00, nyt myödään kaikki

$2.24 pari

Esiliinat

Suuria ympäri ulottuvia esiliinoja, ennen maksaneet $1.50, nyt myödään

89c kpl.

Hattuja

Tyttösten hattuja kauniita kaiken värisiä $1.50—$2.50 entisten hintojen mukaan, nyt myödään

79c kpl.

Tulkaa kaikki älkää vaan unohtako tätä tilaisuutta joka teille tarjoaa mitä parhaimman tilaisuuden säästää rahanne.

Dufresne's Store

Heti ensimäinen Montreal Housista.

76 ELM ST., E. SUDBURY, ONT.

KAHVIA

Vihreät pavut, hinta .... 35c pauna
Paahdetut pavut, hinta .... 53—55—58 ja 64c

PARHAAT KAHVIT SUDBURYSSA

Koetllaus on ainoa mitä pyydämme.

NORTHERN TEA CO.

Phone 305 Johnson Block SUDBURY, ONT.

GRANT & HISCOCK.

Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

TILATKAA VAPAUS!